

Landelijke Kwalificaties MBO

Matroos

Crebonummer:	91880
Sector:	Binnenvaart
Branche:	Transport en logistiek
Cohort:	Cohort 2009 - 2010

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Deel A: Beeld van de beroepengroep	4
Deel B: De kwalificaties	7
1 Inleiding	7
2 Algemene informatie	7
2.1 Colofon	7
2.2 Formele vereisten	8
2.3 Typering Beroepengroep	9
2.4 Loopbaanperspectief	10
2.5 Trends en innovaties	11
3 Overzicht van het kwalificatiedossier	13
4 Beschrijving van de uitstromen	15
4.1 Matroos binnenvaart	16
4.2 Matroos waterbouw	18
5 Beschrijving van de kerntaken	20
5.1 Kerntaak 1: Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig	20
5.2 Kerntaak 2: Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig	21
5.3 Kerntaak 3: Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig	22
6 Totaal overzicht proces-competentie-matrices	23
6.1 Proces-competentie-matrix Kerntaak 1: Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig	24
6.2 Proces-competentie-matrix Kerntaak 2: Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig	25
6.3 Proces-competentie-matrix Kerntaak 3: Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig	27
Deel C: Uitwerking van de kwalificaties	29
1 Inleiding	29
2 Uitstromen	29
2.1 Matroos binnenvaart	30
2.2 Matroos waterbouw	58
3 Certificeerbare eenheden	94
Deel D: Verantwoording	95
1 Inleiding	95
2 Proces- en inhoudsinformatie	96
2.1 Betrokkenen	96
2.2 Verwantschap	97
2.3 Vertaling beroepscompetentieprofielen in kwalificatiedossier	98
2.4 Discussiepunten	99
2.5 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie	101
3 Ontwikkel- en onderhoudsperspectief	102

Inleiding

Voor u ligt het kwalificatiedossier Matroos. Dit dossier bestaat uit een aantal onderdelen.

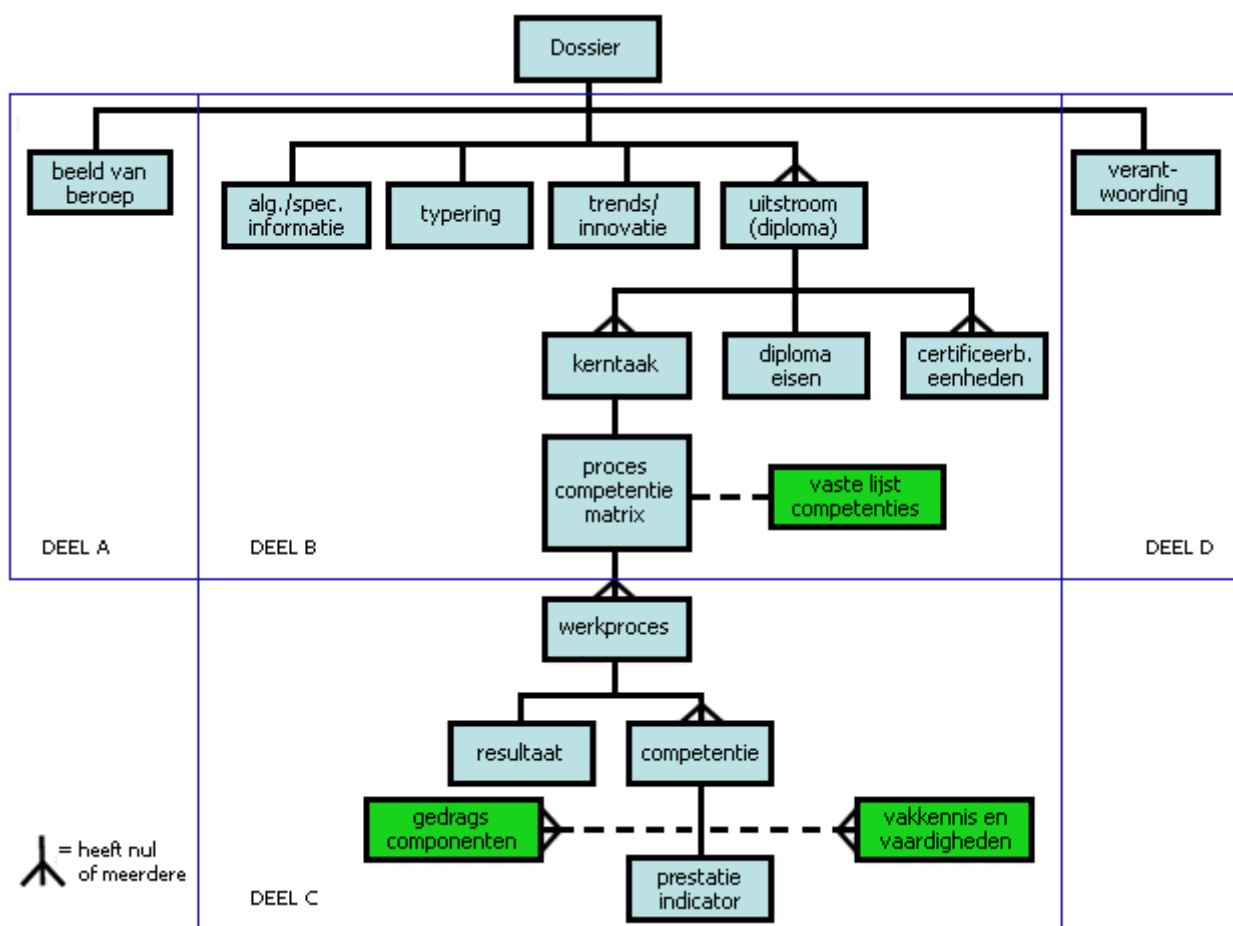
In deel A wordt voor alle geïnteresseerden een korte omschrijving gegeven van de beroepsgroep en de taken die de beroepsbeoefenaar zoal uitvoert en de competenties die hij/zij daarbij nodig heeft.

In deel B, de kwalificaties, worden op hoofdlijnen de diploma-eisen beschreven. Deze eisen geven samen weer wat de gediplomeerde moet kunnen als hij/zij op de arbeidsmarkt start.

In deel C wordt een uitwerking gegeven aan hetgeen in deel B is gesteld. Deel C is zowel inhoudelijk als methodologisch aan deel B gekoppeld, er is een 1-1 relatie tussen respectievelijk de kerntaken, de proces-competentie-matrices en de daarin opgenomen werkprocessen, de certificeerbare eenheden met deze entiteiten in deel C.

In deel D wordt verantwoording afgelegd over de totstandkoming van dit kwalificatiedossier. Ook vindt u hier de verwijzingen naar het voor dit dossier relevante bronnenmateriaal.

Hieronder vindt u de grafische weergave van de relaties tussen de verschillende elementen van dit kwalificatiedossier.

Deel A: Beeld van de beroepengroep

De matroos

Wat doet een matroos?

De matroos werkt aan boord van een schip of een werktuig, waar altijd een leidinggevende aanwezig is. De matroos ondersteunt zijn leidinggevende bij de uitvoering van de nautische, operationele en technische werkzaamheden. Een matroos werkt vaak onregelmatig (in ploegendienst). In de meeste gevallen wordt ook aan boord gewoond. Dit impliceert een bepaalde opstelling ten opzichte van de andere opvarenden. De matroos binnenvaart werkt samen met bemanningsleden aan boord van een binnenvaartschip, dat gevaren wordt door een schipper of kapitein.

De matroos waterbouw is in dienst bij een aannemer in de waterbouw in baggerwerken en/of kust- en oeverwerken, sleep- en duwvaartrederij of beunschiprederij in de waterbouw. De matroos waterbouw werkt aan boord van een bagger- of hulpwerktuig. Hij werkt daarbij op zee of op binnenwateren, in binnen- en buitenland.

De wereld van de binnenvaart en waterbouw

Met het binnenvaartschip worden goederen en personen vervoerd over binnenwateren tussen verschillende laad- en losplaatsen in Europa. Afhankelijk van het soort lading dat vervoerd wordt, heet dit bulkvaart, container- of vrachtvaart, tankvaart, autovaart, passagiersvaart of duw- en sleepvaart.

De waterbouwbedrijven zijn gericht op het uitvoeren van baggerwerken, zowel op binnenwateren als buitengaats en/of op het uitvoeren van kust- en oeverwerken, in zeehavens of langs rivieren en kanalen. Dus altijd langs de waterkant of op het water. Daarbij wordt gebruik gemaakt van diverse werktuigen zoals sleephopperzuigers, cutterzuigers, baggermolens, stationaire zuigers, (drijvende)kranen, sleep- en duwboten, beunschepen en (drijvende)bakken.

De opleiding

Tijdens de opleiding leert de matroos de verschillende processen op het schip of werktuig kennen en de daarbij horende specifieke activiteiten. Hij leert nautische werkzaamheden uit te voeren, met lading om te gaan en onderhoudswerkzaamheden uit te voeren. Daarnaast wordt er ruim aandacht besteed aan het wonen en werken op een schip, de veiligheid en onderlinge communicatie.

Aan het werk: wat wordt er van de matroos verwacht?

Van een matroos wordt verwacht dat hij:

- onder begeleiding nautische werkzaamheden uitvoert zoals het varen en manoeuvreren en koppelen, meren en ankeren;
- onder begeleiding het laden en lossen van het schip voorbereidt en verzorgt;
- onder begeleiding algemene en werktuigkundige onderhoudswerkzaamheden uitvoert;
- optreedt bij calamiteiten aan boord van het schip;
- instructies, procedures en bedrijfs- en veiligheidsvoorschriften opvolgt;
- materialen en middelen effectief en verantwoord gebruikt;
- zo zelfstandig mogelijk werkt, maar ook goed functioneert binnen het team.

De matroos moet verantwoordelijkheidsgevoel tonen en graag willen leren om werkzaamheden zelfstandig uit te voeren. Hij moet goed werk afleveren en zich houden aan de voorschriften op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu. In het algemeen worden werk en vrije tijd aan boord gezamenlijk doorgebracht. De matroos moet daarom een positieve instelling hebben en zich flexibel opstellen. Daarnaast is hij fit en heeft hij een goede fysieke gesteldheid.

Het profiel en de kwalificatiestructuur

Schematische weergave Kwalificatiestructuur Waterbouw en Binnenvaart binnen de Kwalificatiestructuur Transport en Logistiek

	niveau 1	niveau 2	niveau 3		niveau 4	
Koop- vaardij		Schipper/ machinist beperkt werkgebied 93090	Koopvaardij officier kleine schepen 91940	Stuurman/ Werktuigkundige kleine schepen 91943	Koopvaardij officier alle schepen 91930	Maritiem officier alle schepen 91931
				Scheeps werktuigkundige kleine schepen 91941		Scheeps werktuigkundige alle schepen 91932
				Stuurman kleine schepen 91942		Stuurman alle schepen 91933
Visserij		Stuurman- werktuigkundige zeevisvaart SW6 93130	Visserij officier 91920	Stuurman- werktuigkundige kleine vissersschepen 91910	Stuurman alle vissersschepen 91922	
					Scheeps-werktuigkundige alle vissers 91921	
Water- bouw		Matroos 91880	Matroos waterbouw 91882		Maritiem water- bouwer 93100	Stuurman waterbouw 93102
						Scheeps- werktuigkundige waterbouw 93101
						Baggermeester 93020
Binnen- vaart			Matroos binnenvaart 91881	Bootman 93030		
		Schipper Rondvaartboot Beperkt Vaargebied	Schipper binnenvaart 91900	Kapitein binnenvaart 93110		
Scheeps- bouw					Scheeps- en jachtbouwkundige 93080	

Deel B: De kwalificaties

1. Inleiding

Voor u ligt Deel B van het kwalificatiedossier Matroos. In dit deel worden op hoofdlijnen de diploma-eisen beschreven voor:

- *Matroos binnenvaart*
- *Matroos waterbouw*

2. Algemene informatie

2.1 Colofon

Onder regie van	VTL, Kenniscentrum Transport en Logistiek
Ontwikkeld door	VTL en met vertegenwoordigers van de branche en het middelbaar beroepsonderwijs
Verantwoording	Vastgesteld door: de Raad van Bestuur van de stichting KBB T en L, na advisering door de paritaire commissie beroepsonderwijs bedrijfsleven Op: 19-12-2008 Te: Alphen aan den Rijn

2.2 Formele vereisten

Diploma(s)	Matroos binnenvaart - 2 Matroos waterbouw - 2
In- en doorstroomrechten	Voor instroom- en doorstroomrechten worden de wettelijke bepalingen aangehouden zoals vermeld in: <ul style="list-style-type: none"> • de Doorstroomregeling VMBO-Beroepsonderwijs (ministerie van OCW, 2003) • WEB: Wet educatie en beroepsonderwijs (Staatsblad 501, 31 oktober 1995) • WHW: Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, stb. 1992, 593)
Certificeerbare eenheden	
Wettelijke beroepsvereisten	Ja
Branche vereisten	Nee
Bron- en referentiedocumenten	<p>In dit kwalificatiedossier is gebruik gemaakt van het referentiedocument (Moderne) Vreemde talen en Nederlands.</p> <p>Tevens is in dit kwalificatiedossier gebruik gemaakt van het raamwerk Rekenen/Wiskunde mbo. Dit raamwerk is te vinden op www.fi.uu.nl/mbo/raamwerkrekenenwiskunde/welcome.xml</p> <p>Onlosmakelijk met dit kwalificatiedossier verbonden is het Brondocument Leren, Loopbaan en Burgerschap. De kwalificatie-eisen die in dit brondocument worden beschreven vormen samen met de diplomaverenisten in dit kwalificatiedossier de wettelijke basis voor het onderwijs. Het brondocument is te vinden op www.coördinatiepunt.nl</p> <p>De volgende beroepscompetentieprofielen vormen de basis voor dit dossier:</p> <p>matroos binnenvaart (20-01-2004)</p> <p>matroos waterbouw (27-04-2004)</p>

2.3 Typering beroepengroep

De matroos werkt aan boord van een schip of een werktuig, waar altijd een leidinggevende persoon aanwezig is. De matroos ondersteunt zijn leidinggevende bij de uitvoering van de nautische, operationele en technische werkzaamheden. Zo bestuurt hij onder toezicht het schip en voert hij nautische werkzaamheden uit als meren, ankeren en reisklaar maken. Hij assisteert bij de ladingbehandeling en voert algemene en werktuigkundige onderhoudswerkzaamheden uit op het schip of baggerwerktuig. De schepen en werktuigen kunnen verschillen in type; dit kan van invloed zijn op het takenpakket van de matroos.

De matroos moet bij de uitvoering van de taken streven naar een grote zelfstandigheid en een goede kwaliteit van het werk. Daarnaast moet hij werken volgens de voorschriften op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu. In het algemeen worden werk en vrije tijd aan boord gezamenlijk doorgebracht, hetgeen een bepaalde houding ten opzichte van de andere opvarenden vereist. De matroos moet daarom een positieve instelling hebben en zich flexibel kunnen opstellen.

De matroos werkt, afhankelijk van de exploitatiewijze, vaak onregelmatig (in ploegendienst) en zowel in het binnenland als in het buitenland. Daarom is het van belang dat de matroos zijn (lichamelijke en geestelijke) conditie onderhoudt.

De matroos binnenvaart werkt samen met bemanningsleden aan boord van een binnenvaartschip, dat gevaren wordt door een schipper of kapitein. Met het binnenvaartschip worden goederen en personen vervoerd over binnenwateren tussen verschillende laad- en losplaatsen in Europa. Tijdens dienstdienst werkt en verblijft de matroos aan boord van het schip. Hij heeft daarom ook een aantal huishoudelijke taken zoals het verzorgen van maaltijden.

De matroos waterbouw werkt bij een aannemer in de waterbouw in baggerwerken en/of kust- en oeverwerken, sleep- en duwvaartrederij of beunschiprederij in de waterbouw. De matroos waterbouw werkt aan boord van een bagger- of hulpwerktuig zoals een sleephopperzuiger, cutterzuiger, baggermolen, stationaire zuiger, (drijvende)kraan, sleep- of duwboot, beunschip of (drijvende)bak. De matroos waterbouw ondersteunt bij het hele reilen en zeilen aan boord en voert afhankelijk van het type werktuig waarop hij werkt (varend of stationair) meer of minder nautische taken uit. Als de matroos waterbouw in het buitenland werkt, moet hij kunnen omgaan met bemanningsleden uit diverse culturen, de soms sterke hiërarchische gezagsstructuur aan boord en kunnen werken onder diverse (extreme) klimatologische omstandigheden.

2.4 Loopbaanperspectief

De matroos binnenvaart kan na een aantal jaar ervaring en aanvullende opleidingen doorgroeien naar de functie van schipper binnenvaart. Tevens kan hij zijdelings uitstromen naar functies op de wal.

De matroos waterbouw kan ook na een aanvullende opleiding en bij bewezen competentie in andere richtingen doorgroeien. Hij kan kiezen voor doorgroei in de baggerwereld door pijpoperator of baggermeester te worden. Daarnaast kan de matroos waterbouw ervoor kiezen om zich meer te richten op de nautische aspecten van het vak en doorgroeien naar het beroep van bootsman of stuurman machinist beperkt werkgebied (SMBW) (in de zeevaart) of schipper (in de binnenvaart).

De matroos kan daartoe de mbo-opleidingen schipper binnenvaart, bootman of stuurman machinist beperkt werkgebied volgen.

2.5 Trends en innovaties

Hieronder worden enkele, voor de in dit kwalificatiedossier beschreven beroepen relevante ontwikkelingen beschreven. Het gaat hierbij om ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de beroepspraktijkvorming, ontwikkelingen in wetgeving en overheidsregulering en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening zelf (b.v. technologische veranderingen of marktontwikkelingen in de sector). Deze ontwikkelingen worden beschreven om instellingen daarmee de mogelijkheid te bieden in de opleiding al rekening te houden met toekomstige veranderingen in de beroepsuitoefening.

Arbeidsmarkt en beroepspraktijkvorming	<p>Voor gegevens over de huidige arbeidsmarkt en de beschikbaarheid van BPV-plaatsen wordt verwezen naar de jaarlijkse publicatie van VTL. Het meest recente rapport is te downloaden op www.vtl.nl/Arbeidsmarktonderzoek.aspx Uit het arbeidsmarktonderzoek 2007 valt op te maken dat de vooruitzichten voor de binnenvaart positief zijn. Er wordt een voortzetting van de groei van de bedrijvigheid verwacht. Vooral voor het containervervoer zijn de vooruitzichten positief. Voor enkele andere deelmarkten, zoals het grind- en zandvervoer en de tankvaart, is sprake van een krimpende markt. In de gehele sector neemt het aantal bedrijven en het aantal schepen af. Als gevolg van een voortdurende schaalvergroting, zowel wat betreft de bedrijven als wat betreft de omvang van de schepen, is de omvang van de werkgelegenheid stabiel. Er is wel sprake van een licht stijgende vacaturegraad. Veel binnenvaartschippers geven aan noodgedwongen steeds meer van buitenlandse arbeidskrachten gebruik te moeten maken, omdat zij met name voor de functie van matroos geen Nederlanders kunnen vinden. Het varen in ploegen (week op, week af) heeft een positieve invloed op de arbeidsmarkt. In de Rijn- en binnenvaart zijn bedrijven vooral op zoek naar personeel voor nautische functies, met name matrozen (22% van alle vacatures) en kapiteins (20%). Het aantal gediplomeerden in de Rijn- en binnenvaart is stabiel tot licht stijgend. Deze gediplomeerden profiteren van de stijgende vacaturegraad. Zij kunnen concurrentie ervaren van buitenlandse arbeidskrachten, maar aangezien schippers aangeven alleen buitenlandse arbeidskrachten in te huren bij gebrek aan Nederlands personeel, zal dit de arbeidsmarktpositie van Nederlandse gediplomeerden niet belemmeren. In de binnenvaart bestaat een grote latente reserve aan BPV-plaatsen. Leerbedrijven melden zich niet altijd zelf wanneer zij plaats hebben voor een leerling, maar wanneer bedrijven benaderd worden met de vraag of zij een leerling kunnen plaatsen, blijken hiervoor in de meeste gevallen geen knelpunten te bestaan. Het aanbod past zich aan de vraag aan. Vooral matrozen zijn makkelijk te plaatsen, maar ook voor de andere opleidingen zijn voldoende plaatsen beschikbaar. In de waterbouw is sprake van een stabiele werkgelegenheid van ruim 5.000 personen. De vacaturegraad is wel gestegen, maar is niet hoger dan in andere sectoren. Toch worden voor deze sector tekorten verwacht, vanwege de hoge uitstroom door vergrijzing en een achterblijvende instroom vanuit de opleidingen. Bij beunschippers en kleine aannemers zijn er vooral vacatures voor matrozen waterbouw (47%). Inspanningen van brancheverenigingen zorgen voor BPV-plaatsen voor alle deelnemers aan de BBL-opleiding, en stageplaatsen voor de BOL-opleidingen. De branche geeft aan grote behoefte te hebben aan personeel, en geen problemen te kennen in het vinden van opleidingsplaatsen. Het bedrijvenregister waarin alle BPV-plaatsen zijn opgenomen, is te vinden via www.vtl.nl Gegevens over BPV-plaatsen zijn ook te vinden op www.kansopstage.nl</p>
Wetgeving en regelgeving	<p>Binnenvaart: Veranderende wetgeving op het nautisch-technisch en operationeel gebied. De overheid stelt meer eisen op het gebied van veiligheid, milieu, kwaliteit en dienstverlening waaraan schepen en bemanningsleden zich moeten houden. Toename van Europese wet- en regelgeving, bijvoorbeeld op het gebied van gevaarlijke stoffen (ADNR), arbeidstijden en –omstandigheden. De wet- en regelgeving die betrekking heeft op de vaarwegen wordt geharmoniseerd. Bemanningsleden dienen op de hoogte te zijn van (gewijzigde) wet- en regelgeving. Waterbouw: Grotere invloed van internationale wet- en regelgeving waarvan men op de hoogte moet zijn en de werkwijze op moet afstemmen. Door de scherpere milieuwetgeving is er steeds meer sprake van precisiebaggeren en baggeren van vervuilde waterbodems (milieubaggeren). Op het gebied van kwaliteit, Arbo- en milieuwetgeving zijn er steeds meer bedrijven met bedrijfseigen regelgeving. De matroos waterbouw kan hier mee te maken krijgen.</p>

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening	<p>Binnenvaart: Klanten stellen meer eisen op het gebied van veiligheid, milieu, kwaliteit en dienstverlening. Bedrijven in de binnenvaart breiden hun dienstverlening uit met additionele dienstverlening toegepast op het transport op de binnenwateren. Enerzijds worden de schepen groter (schaalvergroting totdat de infrastructuur belemmeringen oplevert) en anderzijds is er een schaalverkleining om meer gebruik te kunnen maken van de gehele infrastructuur. De werkzaamheden worden geautomatiseerd. Het accent van de werkzaamheden komt daardoor meer op controle te liggen. Onder andere zijn er steeds meer ladingmonitoringsystemen voor het geautomatiseerd laden en lossen, en machinekamers die volledig vanuit het stuurhuis gecontroleerd en bediend worden. Er is aandacht voor de verbetering en innovatie van de bouw en uitrusting van de schepen, bijvoorbeeld schonere verbrandingsmotoren en gebruik van digitale systemen voor bevrachting, algemene communicatie en nautische taken. Bemanningsleden moeten met deze nieuwe systemen leren werken. Er vindt een verschuiving van taken plaats. De operationele taken aan boord nemen ten opzichte van de nautische taken steeds meer tijd in beslag.</p> <p>Waterbouw: De baggersector kenmerkt zich door zijn cyclische karakter waarbij aanbod van en vraag naar personeel elkaar sterk afwisselen. Grotere projecten worden steeds vaker in combinatieverband uitgevoerd met meerdere eenheden en grotere schepen. Technisch is er een voortschrijdende trend van schaalvergroting en innovaties op het gebied van automatisering, baggertechnologie, efficiency en ergonomie. Voor het optimaliseren van het baggerproces wordt de techniek nog steeds verfijnd met nauwkeurige apparatuur. Mede door de snelheid waarmee ontwikkelingen op het gebied van de technologie, automatisering en informatie zich voordoen, worden steeds hogere eisen gesteld aan het opleidingsniveau en de vakbekwaamheid van het personeel in de waterbouw.</p>
---	--

3. Overzicht van het kwalificatiedossier

Een kwalificatiedossier kan een of meerdere uitstromen bevatten. Met behulp van onderstaande matrix wordt, door te markeren welke kerntaken en werkprocessen de verschillende uitstromen gemeen hebben, duidelijk gemaakt waar de verwantschap tussen de verschillende uitstromen zich bevindt en waar uitstromen van elkaar verschillen.

Indien een dossier slechts 1 uitstroom bevat, wordt in deze matrix alleen het overzicht gegeven van de kerntaken en werkprocessen die bij deze uitstroom horen.

Legenda:

U1: Matroos binnenvaart

U2: Matroos waterbouw

Kerntaak	Werkproces	Uitstroom		
		U1	U2	
Kerntaak 1: Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig				
	1.1	Geeft aanwijzingen vanaf het voor- of achterschip	x	x
	1.2	Bestuurt onder toezicht het binnenvaartschip/baggerwerktuig	x	x
	1.3	Meert/ontmeert en koppelt/ontkoppelt het binnenvaartschip/baggerwerktuig	x	x
	1.4	Ankert het binnenvaartschip/baggerwerktuig	x	x
	1.5	Maakt het binnenvaartschip/baggerwerktuig reisklaar	x	x
Kerntaak 2: Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig				
	2.1	Bereidt het laden en lossen voor	x	x
	2.2	Ondersteunt bij het laden en lossen	x	x
	2.3	Loopt dekwacht tijdens het laden en lossen	x	x
	2.4	Ondersteunt bij het ontziltingsproces		x
	2.5	Ondersteunt bij het baggerproces		x
	2.6	Vaart met de vlet		x
Kerntaak 3: Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig				
	3.1	Voert algemene onderhoudswerkzaamheden en eenvoudige reparaties uit	x	x
	3.2	Ondersteunt bij werktuigkundig onderhoud en eenvoudige reparaties	x	x
	3.3	Controleert persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen	x	x
	3.4	Handelt bij calamiteiten	x	x

Kerntaak	Werkproces	Uitstroom		
		U1	U2	
	3.5	Verzorgt het huishouden aan boord van het binnenvaartschip	x	
	3.6	Verblijft en werkt aan boord	x	x
	3.7	Ondersteunt bij het onderhoud van de bagger- en ontziltingsinstallatie		x

4. Beschrijving van de uitstromen

In dit hoofdstuk worden de verschillende uitstromen van dit kwalificatiedossier nader omschreven.

De uitstromen welke deel uit maken van dit dossier zijn:

- [*Matroos binnenvaart*](#)
- [*Matroos waterbouw*](#)

4.1 Matroos binnenvaart

Algemene informatie

Context van de uitstroom	De matroos binnenvaart is werkzaam in een binnenvaartonderneming. Hij werkt aan boord van een binnenvaartschip, waar altijd een leidinggevende persoon aanwezig is. De binnenvaartondernemingen en de schepen kunnen verschillen in type; dit kan van invloed zijn op het takenpakket van de matroos. Met de schepen waarop de matroos binnenvaart werkzaam is worden goederen en personen vervoerd over binnenwateren tussen verschillende laad- en losplaatsen in Europa. Daarbij kan er een onderscheid gemaakt worden tussen bulkvaart, container- en vrachtvaart, tankvaart, rorovaart, passagiersvaart en duw- en sleepvaart. Een matroos binnenvaart werkt, afhankelijk van de exploitatiewijze, vaak onregelmatig. Tijdens diensttijd verblijft en werkt hij aan boord.
Typerende beroepshouding	De matroos binnenvaart moet beschikken over verantwoordelijkheidsgevoel, geestdrift tonen en zich actief beschikbaar stellen om te leren, te groeien en meer verantwoordelijkheid te krijgen. Hij moet een goede kwaliteit van het werk nastreven en werken volgens de voorschriften op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu. In het algemeen worden werk en vrije tijd aan boord gezamenlijk doorgebracht, hetgeen een bepaalde houding ten opzichte van de andere opvarenden vereist. De matroos binnenvaart moet daarom een positieve instelling hebben en zich flexibel kunnen opstellen. Omdat er veelal in continudiensten gevaren wordt, is het van belang dat de matroos binnenvaart zijn eigen lichamelijke en geestelijke conditie in de gaten houdt en zijn grenzen bewaakt.
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 2
Rol en verantwoordelijkheden	De matroos binnenvaart heeft een uitvoerende en ondersteunende rol. Hij werkt als ondersteuning voor de kapitein binnenvaart en/of de schipper binnenvaart. Er wordt veel samengewerkt en taken worden regelmatig van elkaar overgenomen. De matroos binnenvaart moet zich blijven (bij)scholen in de werkzaamheden op het binnenvaartschip en naar een grotere zelfstandigheid streven in de uitvoering daarvan. De matroos binnenvaart heeft de verantwoordelijkheid voor het op de juiste wijze uitvoeren van zijn taken. Daarbij signaleert en waarschuwt hij zijn leidinggevende in gevallen van twijfel, bij gevaar van schade en in onverwachte en plotseling wijzigende omstandigheden. De matroos moet beslissen wanneer hij een taak zelfstandig kan uitvoeren en wanneer hij nog begeleiding of toezicht nodig heeft van zijn leidinggevende.
Complexiteit	Het takenpakket van de matroos binnenvaart bestaat uit het uitvoeren van duidelijk gedefinieerde taken en het toepassen van (een groot aantal) standaardroutines. Deze taken voert hij uit op de wijze en binnen de tijd die zijn leidinggevende heeft aangegeven. De matroos binnenvaart heeft weinig tot geen contact met klanten en beperkt contact met andere betrokkenen. De matroos binnenvaart moet beschikken over algemene basiskennis van en basisvaardigheden voor de uitoefening van het beroep. Daarnaast moet hij kennis hebben van (veranderende) wet- en regelgeving en kunnen werken met (geautomatiseerde) systemen aan boord van het schip.
Wettelijke beroepsvereisten	Ja, het besluit vaartijden en bemanningsterkte binnenvaart van de Wet vaartijden en bemanningssterkte binnenvaart, hoofdstuk 23 van het Reglement Onderzoek schepen op de Rijn; (Bron: Ministerie van Verkeer en Waterstaat)
Branche vereisten	Nee
Nederlands en (moderne) vreemde talen, rekenen en wiskunde	Standaard is in onderstaande matrix uitgewerkt wat voor de startende beroepsbeoefenaar de eisen zijn voor de beheersing van het Nederlands. De (moderne) vreemde taal of talen zijn voor zover relevant voor de beroepsuitoefening uitgewerkt.

De eisen voor rekenen en wiskunde zijn, voor zover relevant voor de beroepsuitoefening, uitgewerkt.

Nederlands

	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1					
A2	x	x	x	x	x
A1	x	x	x	x	x

Duits

	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1					
A2					
A1	x	x	x	x	x

Engels

	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1					
A2					
A1	x	x	x	x	x

Rekenen en wiskunde

	Getallen	Ruimte en vorm	Gegevens verwerking	Verbanden
Z2				
Z1				
Y2				
Y1				
X2	x	x	x	
X1	x	x	x	x

4.2 Matroos waterbouw

Algemene informatie

Context van de uitstroom	<p>De matroos waterbouw is werkzaam bij een aannemer in de waterbouw in baggerwerken en/of kust- en oeverwerken, sleep- en duwvaartrederij of beunschiprederij in de waterbouw. De waterbouwbedrijven zijn gericht op het uitvoeren van baggerwerken, zowel op binnenwateren als buitengaats en/of op het uitvoeren van kust- en oeverwerken, in zeehavens of langs rivieren en kanalen. Dus altijd langs de waterkant of op het water. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een variëteit van voornamelijk drijvende werktuigen zoals sleephopperzuigers, cutterzuigers, baggermolens, stationaire zuigers, (drijvende)kranen, sleep- en duwbotten, beunschepen en (drijvende)bakken.</p> <p>De matroos waterbouw verricht zijn werkzaamheden als één van de bemanningsleden, aan boord van een bagger- of hulpwerktuig dat zelfvend of stationair kan zijn, op zee of op binnenwateren. Het takenpakket van de matroos waterbouw is afhankelijk van het type schip of werktuig waarop hij werkt. Werkt hij op een beunschip, dan ondersteunt hij zowel bij de nautische taken, als bij de ladingbehandeling en de bedrijfsvoering. Werkt hij op een stationaire zuiger, dan is er geen sprake van nautische taken en ondersteunt hij bij het hele reilen en zeilen op de zuiger.</p> <p>De matroos waterbouw werkt veelal in ploegendienst, zowel in het binnenland alsook in het buitenland.</p>
Typerende beroepshouding	<p>In het algemeen worden werk en vrije tijd gezamenlijk doorgebracht, hetgeen een bepaalde houding ten opzichte van de andere opvarenden vraagt. De matroos waterbouw moet zijn plek kennen binnen de hiërarchische structuur aan boord. Hij moet beschikken over verantwoordelijkheidsgevoel. Hij moet een goede kwaliteit van het eigen werk nastreven en moet zelfstandig werken volgens voorschriften op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu. Als de matroos waterbouw in het buitenland werkt, moet hij kunnen omgaan met bemanningsleden uit diverse culturen en kunnen werken onder diverse (extreme) klimatologische omstandigheden.</p>
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 2
Rol en verantwoordelijkheden	<p>De matroos waterbouw werkt aan boord van een schip of werktuig, altijd onder verantwoordelijkheid van een leidinggevende. Zijn rol is vooral ondersteunend aan zijn leidinggevende. Dit kan de (cutter)schipper, kapitein, bootsman, baggermeester of stuurman van de wacht zijn. De matroos waterbouw draagt verantwoording voor het uitvoeren van zijn eigen takenpakket volgens werkinstructies die hij daarvoor gekregen heeft. Hij heeft beperkte vrijheid problemen op te lossen. In sommige gevallen krijgt de matroos waterbouw wel taken gedelegeerd of deelopdrachten uit te voeren waarvoor hij verantwoordelijk wordt gesteld. Dat betreffen dan echter altijd beperkte taken in een vast omlind kader.</p>
Complexiteit	<p>De waterbouwondernemingen en de werktuigen kunnen verschillen in grootte; dit kan van invloed zijn op het takenpakket van de matroos waterbouw. De werkzaamheden bestaan hoofdzakelijk uit routinematige handelingen met onderbrekingen. Zijn werkzaamheden beperken zich tot een beperkt aantal goed gedefinieerde taken. Er is weinig ruimte voor eigen interpretaties. De matroos waterbouw heeft geen ruimte zijn werktijd zelf in te delen. Hij moet zich aanpassen aan de volgorde van de dag. De matroos waterbouw moet beschikken over algemene basiskennis van en basisvaardigheden voor de uitoefening van het beroep. Daarnaast moet hij kennis hebben van (veranderende) wet- en regelgeving en kunnen werken met (geautomatiseerde) systemen en werktuigen aan boord.</p>
Wettelijke beroepsvereisten	<p>Ja, het besluit vaartijden en bemanningsterkte binnenvaart van de Wet vaartijden en bemanningsterkte binnenvaart, hoofdstuk 23 van het Reglement Onderzoek schepen op de Rijn (Bron: Ministerie van Verkeer en Waterstaat)</p>
Branche vereisten	Nee

Nederlands en (moderne) vreemde talen, rekenen en wiskunde

Standaard is in onderstaande matrix uitgewerkt wat voor de startende beroepsbeoefenaar de eisen zijn voor de beheersing van het Nederlands.

De (moderne) vreemde taal of talen zijn voor zover relevant voor de beroepsuitoefening uitgewerkt.

De eisen voor rekenen en wiskunde zijn, voor zover relevant voor de beroepsuitoefening, uitgewerkt.

Nederlands

	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1					
A2	x	x	x	x	x
A1	x	x	x	x	x

Engels

	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1					
A2					
A1	x	x	x	x	x

Rekenen en wiskunde

	Getallen	Ruimte en vorm	Gegevens verwerking	Verbanden
Z2				
Z1				
Y2				
Y1				
X2	x	x	x	
X1	x	x	x	x

5. Beschrijving van de kerntaken

In dit hoofdstuk zijn de verschillende kerntaken in dit kwalificatiedossier beschreven.

5.1 Kerntaak 1: Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig

Kerntaak 1 Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig	Werkprocessen bij kerntaak 1	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De matroos assisteert de leidinggevende en/of roerganger bij het varen van het schip en de daarbij benodigde nautische werkzaamheden. Wanneer nodig geeft hij vanaf het voor- of achterschip aanwijzingen aan de roerganger. De matroos staat op het dek en geeft relevante informatie door aan de roerganger zodat deze het binnenvaartschip/baggerwerktuig veilig en zonder schade kan varen en/of manoeuvreren. Onder begeleiding en toezicht van de schipper of kapitein voert de matroos het binnenvaartschip/baggerwerktuig op de binnenwateren en langs kunstwerken. Hij leest onder toezicht de gegevens van de hydrografische en elektronische hulpmiddelen en let op nautische omstandigheden in het vaargebied, de aanwezigheid van andere schepen, kunstwerken en obstakels en omstandigheden zoals weer en stromingen. De matroos signaleert en waarschuwt zijn leidinggevende in gevallen van twijfel, bij gevaar van schade en in onverwachte en plotseling wijzigende omstandigheden. Bij het meren/ontmeren en koppelen/ontkoppelen werkt de matroos op het dek en handelt hij op aanwijzingen van de roerganger en/of leidinggevende. Bij het meren en koppelen maakt hij meerdraden/koppeldraden vast en controleert hij het resultaat. Bij het ontmeren/ontkoppelen maakt hij meerdraden/koppeldraden op de juiste wijze en in de juiste volgorde los. Ook verzorgt hij de benodigde optische tekens. Ook bij het ankeren werkt de matroos op het dek. Op aanwijzingen van de roerganger en/of leidinggevende laat hij het anker vallen/haalt het anker op en controleert hij of het anker houdt. Hij verzorgt daarbij de optische tekens conform de reglementen. Wanneer het schip/werktuig het open water opgaat, maakt de matroos in opdracht van zijn leidinggevende het binnenvaartschip/baggerwerktuig reisklaar. Hij controleert de aanwezigheid, bruikbaarheid, het waterdicht zijn en het zeevast staan van zaken aan boord van het binnenvaartschip/baggerwerktuig. Eventuele problemen lost hij op en/of geeft hij door aan zijn leidinggevende. Toelichting: Het kan voorkomen dat de roerganger vanuit de stuurhut slecht zicht heeft op de vaarweg door de belading of door weersomstandigheden. In dat geval kan hij de matroos vragen voorop of achterop dek te gaan staan om aanwijzingen te geven. De matroos moet beslissen wanneer hij een taak zelfstandig kan uitvoeren of wanneer hij nog begeleiding of toezicht nodig heeft van zijn leidinggevende. De matroos moet ook onder tijdsdruk of moeilijke nautische omstandigheden snel, veilig en betrouwbaar werken. Van de matroos wordt verwacht dat hij geestdrift toont en stelt zich actief beschikbaar stelt om te leren, te groeien en meer verantwoordelijkheid te krijgen. De matroos waterbouw bestuurt alleen kleine schepen/baggerwerktuigen. Op grote schepen/baggerwerktuigen is altijd een stuurman aanwezig. Het navigeren in de waterbouw kan heel kritisch zijn ondermeer vanwege de kans op het breken van leidingen.</p>	1.1	Geeft aanwijzingen vanaf het voor- of achterschip
	1.2	Bestuurt onder toezicht het binnenvaartschip/baggerwerktuig
	1.3	Meert/ontmeert en koppelt/ontkoppelt het binnenvaartschip/baggerwerktuig
	1.4	Ankert het binnenvaartschip/baggerwerktuig
	1.5	Maakt het binnenvaartschip/baggerwerktuig reisklaar

5.2 Kerntaak 2: Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig	Werkprocessen bij kerntaak 2	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De matroos ondersteunt zijn leidinggevende en de andere bemanningsleden bij het laad- of losklaar maken van het binnenvaartschip/baggerwerktuig . Hij werkt daarbij ook samen met het overslagpersoneel. De matroos meet de ijken op en helpt mee bij het leeg, schoon en gereedmaken van de laadruimtes. Tijdens het laden en lossen ondersteunt de matroos door het stuwplan en stabiliteitsplan af te werken. Zo nodig vult hij de bijbehorende checklist in en laat deze door de schipper of kapitein controleren en ondertekenen. Daarnaast houdt hij het dek schoon en houdt hij zo nodig de meerdraden strak. De matroos loopt tijdens het laden en lossen zelfstandig dekwacht. Hij bewaakt het laad/losproces en waarschuwt indien nodig zijn leidinggevende. Bij wisseling van de wacht draagt hij de werkzaamheden over. De matroos waterbouw ondersteunt bij het ontziltingsproces tijdens het vervoer van de zilte lading op het beunschip. Hij helpt de leidinggevende en/of andere bemanningsleden mee bij het meten en bemonsteren van de lading. In opdracht van zijn leidinggevende bedient hij de spoelinstallatie om de natte lading te ontzilten en controleert hij het beun op lekkage. De matroos waterbouw meldt onveilige situaties en aspecten die het ontziltingsproces kunnen verstoren aan zijn leidinggevende. De matroos waterbouw ondersteunt bij het baggerproces op een stationair of varend werktuig. Hij helpt de leidinggevende en/of andere bemanningsleden mee bij het bedienen van de baggerinstallatie. Zo plaatst en controleert hij zuigleidingen en bedient hij de zuigpomp voor het opzuigen van grind, nat zand en/of slib, en bedient hij de perspomp en de persleidingen voor het afvoeren van de lading. Hij controleert leidingen op lekkage, houdt de werkomgeving schoon en meldt onveilige situaties en aspecten die het baggerproces kunnen verstoren aan zijn leidinggevende. Daarnaast vaart de matroos waterbouw in opdracht van de leidinggevende met de vlet. Hij ondersteunt de leidinggevende en andere bemanningsleden met de vlet bij diverse gezamenlijke activiteiten. Hij vaart, manoeuvreert en (ont)meert de vlet en vervoert personen, materialen en (zware) onderdelen. Toelichting: Afhankelijk van het type schip waarop de matroos vaart en de soort lading die geladen/gelost moet worden, voert hij meer specialistische werkzaamheden uit vooraf en tijdens het laden en lossen. Denk hierbij aan openen en sluiten van afsluiters en kleppen, het aan- en afkoppelen van slangen, het doorblazen van leidingen en het aflezen van meters. Veiligheid staat voorop bij het behandelen van de lading. Voor de diverse scheeptypen en ladingen gelden specifieke regels. Voor de matroos is het belangrijk dat hij alert is en zijn leidinggevende waarschuwt in gevallen van twijfel, bij gevaar van schade, bij omissies in de voorbereiding en in onverwachte en plotseling wijzigende omstandigheden. Het laden en lossen vindt vaak onder tijdsdruk plaats. De matroos moet daar goed mee om kunnen gaan en stabiel blijven presteren zodat schade aan mens, dier en milieu wordt voorkomen.</p>	2.1	Bereidt het laden en lossen voor
	2.2	Ondersteunt bij het laden en lossen
	2.3	Loopt dekwacht tijdens het laden en lossen
	2.4	Ondersteunt bij het ontziltingsproces
	2.5	Ondersteunt bij het baggerproces
	2.6	Vaart met de vlet

5.3 Kerntaak 3: Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig	Werkprocessen bij kerntaak 3	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De matroos voert algemene reinigings- en onderhoudswerkzaamheden uit op het schip of werktuig, zoals verven en schoonmaken van het vaartuig, materialen, gereedschappen en materieel. Hij verricht schiemanswerkzaamheden, voert onder begeleiding kleine reparaties uit, verwerkt verf- en klusafval en administreert dagelijks onderhoud en voorraden. Naast algemeen onderhoud, voert de matroos in opdracht van zijn leidinggevende ook werktuigkundig onderhoud uit. Hij voert onderhouds- en eenvoudige reparatiewerkzaamheden uit aan hoofdmotor, hulpsystemen en dekwerktuigen, stelt hoofdmotor, hulpsystemen en dekwerktuigen in werking, bewaakt deze tijdens het in bedrijf zijn, en stelt deze weer buiten bedrijf. De matroos verricht daarnaast de benodigde handelingen voor het bunkeren (van brandstof en water) en geeft vrijgekomen afvalstoffen (zoals smeermiddelen) af. Hij administreert onderhoud, voorraden en inventaris ten behoeve van de werktuiglijke systemen. In opdracht van zijn leidinggevende controleert de matroos persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen, op functionaliteit, beschadiging, slijtage en andere onvolkomenheden. In geval van ongevallen en calamiteiten waarschuwt de matroos zijn leidinggevende en werkt hij mee aan de afhandeling daarvan conform het calamiteitenplan. Hij bedient de beschermings- en reddingsmiddelen, evenals de bijboot en/of vlet. Hij verleent wanneer nodig bijstand en eerste hulp. Bij te water raken kan de matroos zichzelf zwemmend redden. Omdat er op een binnenvaartschip tijdens diensttijd ook gewoond wordt, heeft de matroos binnenvaart een aantal huishoudelijke taken zoals het schoonmaken van de woonruimtes, wassen van kleding, inkopen doen, bereiden van maaltijden en verwerken van huishoudelijk afval. De matroos werkt tijdens het verblijf op het schip aan het opbouwen van een goede werkrelatie met de bemanningsleden, door actief bij te dragen aan een goede leef- en werksfeer. De matroos onderhoudt zijn lichamelijke en geestelijke conditie en persoonlijke hygiëne. De matroos waterbouw voert in opdracht van zijn leidinggevende en conform de richtlijnen kleine reparaties en onderhoud uit aan de baggerinstallatie op het baggerwerktuig respectievelijk het beunschip. Hij ondersteunt zijn leidinggevende en de andere bemanningsleden bij onderhoudswerkzaamheden aan de centrifugaal pompen en de leidingen/zandvoerende delen. Hij ondersteunt bij de vervanging van aan slijtage onderhevige delen en bij de uitvoering van kleine reparaties. Hij voert in opdracht van zijn leidinggevende onderhoudswerkzaamheden uit aan de laad- en losinstallatie en aan pompen en leidingen van de ontziltingsinstallatie. Hij ondersteunt bij het schoonhouden van de sleepkop/snijkop. Tijdens de werkzaamheden let de matroos waterbouw op onveilige situaties en waarschuwt hij tijdig zijn leidinggevende. Toelichting: De onderhouds- en reparatiewerkzaamheden vinden zowel tijdens het stilliggen plaats, als tijdens de vaart. Daarom is het belangrijk dat de matroos de taken en opdrachten veilig uitvoert, alert is op onveilige situaties en tijdig zijn leidinggevende waarschuwt. De verantwoordelijkheden van de matroos gaan bij calamiteiten verder dan in normale situaties. Dit betekent dat hij probleemoplossend moet handelen en de hulpverlenende instanties moet waarschuwen wanneer zijn leidinggevende is uitgevallen. Omdat in veel gevallen tijdens diensttijd aan boord wordt gewoond met collega-bemanningsleden, vereist dat bijzondere aandacht. Vooral als het gaat om hygiëne en persoonlijke ruimte en privacy van collega's.</p>	3.1	Voert algemene onderhoudswerkzaamheden en eenvoudige reparaties uit
	3.2	Ondersteunt bij werktuigkundig onderhoud en eenvoudige reparaties
	3.3	Controleert persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen
	3.4	Handelt bij calamiteiten
	3.5	Verzorgt het huishouden aan boord van het binnenvaartschip
	3.6	Verblijft en werkt aan boord
	3.7	Ondersteunt bij het onderhoud van de bagger- en ontziltingsinstallatie

6. Totaal overzicht proces-competentie-matrices

In de proces-competentie-matrix wordt aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen van een kerntaak. Dit wordt per uitstroom aangegeven middels donker oranje blokjes. Indien de blokjes in de matrix licht grijs zijn gekleurd, zijn deze niet van toepassing op de desbetreffende uitstroom.

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktui g	Competenties																								
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
	Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																									
2.6	Vaart met de vlet				☐						☐									☐					

6.3 Proces-competentie-matrix Kerntaak 3: Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
3.1	Voert algemene onderhoudswerkzaamheden en eenvoudige reparaties uit					■					■		■									■			■		
3.2	Ondersteunt bij werktuigkundig onderhoud en eenvoudige reparaties					■					■	■										■					
3.3	Controleert persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen					■																■					
3.4	Handelt bij calamiteiten					■						■										■			■		

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktui g	Competenties																								
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
	Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																									
3.5	Verzorgt het huishouden aan boord van het binnenvaartschip				☒						☒									☒					
3.6	Verblijft en werkt aan boord			☒	☒																☒	☒			
3.7	Ondersteunt bij het onderhoud van de bagger- en ontziltingsinstallatie				☒	☒					☒	☒							☒	☒			☒	☒	

Deel C: Uitwerking van de kwalificaties

1. Inleiding

Deel C is vastgesteld door het bestuur van het kenniscentrum, op advies van de paritaire commissie beroepsonderwijs en bedrijfsleven. Het (beroeps)onderwijs en bedrijfsleven hebben in gezamenlijkheid besloten dat de nadere uitwerking van deel C het onderwijs een goede basis biedt om een beroepsopleiding op te bouwen.

In dit deel van het kwalificatiedossier wordt de informatie uit deel B gespecificeerd, voor elke uitstroom. In de proces-competentie-matrices wordt specifiek per uitstroom aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de onderscheiden werkprocessen. In de detaillering van de matrices wordt verantwoord waarom en hoe deze competenties van toepassing zijn.

2. Uitstromen

Detaillering proces-competentie-matrices

In de detaillering van de matrices wordt duidelijk dat een bepaalde competentie van toepassing is, en wordt beschreven hoe die competenties worden aangewend ten behoeve van het resultaat van het werkproces. Per competentie kunnen meerdere componenten van toepassing zijn. Waar van toepassing, zijn kennis en vaardigheden vermeld welke nodig zijn voor competent gedrag, eventueel aangevuld met referenties (naar concrete geldende normen).

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Matroos binnenvaart

Kerntaak 1 Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
1.1 werkproces: Geeft aanwijzingen vanaf het voor- of achterschip			
Omschrijving	De matroos binnenvaart staat op het voorschip of achterschip en geeft relevante informatie door aan de roerganger. Hij communiceert daarbij via handgebaren en/of communicatiemiddelen. De matroos binnenvaart volgt hierbij instructies, (veiligheids)voorschriften en wettelijke regels op.		
Gewenst resultaat	De roerganger is voorzien van informatie zodat hij het binnenvaartschip op een nautisch veilige wijze en zonder schade kan varen/manoeuvreren.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen Werken conform voorgeschreven procedures 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> volgt instructies van de roerganger op en gebruikt daarbij afgesproken handgebaren en/of communicatiemiddelen waarbij hij zich houdt aan de voorgeschreven reglementen en handelt conform de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het schip en de nautische omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> Communicatiemiddelen Communiqueert in het Engels en Duits Handgebaren Nautische wet- en regelgeving
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Proactief informeren 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> meldt belangrijke zaken en geeft relevante informatie door aan de roerganger, zodat deze het binnenvaartschip op een nautisch veilige wijze en zonder schade kan varen/manoeuvreren. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Gevoel voor ruimte en richting tonen 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> toont ruimtelijk inzicht en schat op basis daarvan de afstand van het schip tot andere objecten goed in, zodat het schip op veilige wijze en zonder schade gevaren/gemaneuvreerd kan worden. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
1.2 werkproces: Bestuurt onder toezicht het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
Omschrijving	De matroos binnenvaart voert onder toezicht van de schipper, kapitein of stuurman het schip op de binnenwateren en langs kunstwerken met gebruikmaking van alle soorten voortstuwings- en besturingsmogelijkheden. Hij leest onder toezicht de gegevens van de hydrografische en elektronische hulpmiddelen en let op nautische omstandigheden in het vaargebied, de aanwezigheid van andere schepen, kunstwerken en obstakels en omstandigheden zoals weer en stromingen. Hij let op onveilige situaties en waarschuwt tijdig zijn leidinggevende. De matroos binnenvaart volgt bij het varen instructies, (veiligheids)voorschriften en wettelijke regels op.		
Gewenst resultaat	Het binnenvaartschip is op een nautisch veilige en bedrijfseconomische wijze bevaren/gemanoevreerd. De matroos binnenvaart kan het schip onder begeleiding besturen en daarbij gebruik maken van de hydrografische en elektronische hulpmiddelen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Gedrevenheid en ambitie tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Taken en verantwoordelijkheden naar zich toe trekken • Geestdrift tonen 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • stelt zich leergierig op en toont betrokkenheid, doorzettingsvermogen en de wil om te leren en te groeien naar steeds meer zelfstandigheid, door bij de schipper, kapitein of stuurman in de stuurhut te zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Communicatiemiddelen • Communiceert in het Engels en Duits • Hydrografische en elektronische hulpmiddelen • Nautische wet- en regelgeving • Topografische kennis van vaarroutes West-Europa • Vakjargon • Voortstuwings- en besturingsmogelijkheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen • Werken conform voorgeschreven procedures • Discipline tonen 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • toont zich tijdens het varen punctueel en volgt daarbij instructies en aanwijzingen van de schipper/kapitein/stuurman op en handelt conform de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het schip en de nautische omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
1.2 werkproces: Bestuurt onder toezicht het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	<p>De matroos binnenvaart:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bedient op de juiste wijze en onder toezicht van de schipper/kapitein/stuurman de hydrografische en elektronische hulpmiddelen en de voortstuwings- en besturingsmiddelen, zodat het schip veilig en economisch vaart. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Anderen raadplegen en betrekken • Proactief informeren 	<p>De matroos binnenvaart:</p> <ul style="list-style-type: none"> • overlegt bij het varen met de schipper/kapitein/stuurman, meldt vanuit zichzelf relevante nautische omstandigheden in het werkgebied en roept zo nodig tijdig de hulp in van de schipper/kapitein/stuurman, zodat deze advies kan geven of kan ingrijpen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen • Gevoel voor ruimte en richting tonen 	<p>De matroos binnenvaart:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vertaalt de gegevens van de hydrografische en elektronische hulpmiddelen naar concrete acties. • is alert op de nautische omstandigheden in het vaargebied en met name op onveilige situaties en toont daar waar nodig een snelle reactietijd om ongelukken te voorkomen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
1.3 werkproces: Meert/ontmeert en koppelt/ontkoppelt het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
Omschrijving	De matroos binnenvaart werkt bij het meren/ontmeren, en koppelen/ontkoppelen veilig op het voorschip of achterschip en handelt op aanwijzingen van en in afstemming met de roerganger en/of leidinggevende. Bij het meren maakt hij meerdraden vast en controleert hij deze. Bij het koppelen maakt hij koppeldraden vast en verricht hij controles aan de samenstellen. Bij het ontmeren/ontkoppelen maakt hij meerdraden/koppeldraden los. De matroos binnenvaart plaatst bij het meren en koppelen de optische tekens conform de reglementen.		
Gewenst resultaat	Het binnenvaartschip is zonder schade en op betrouwbare wijze gemeerd/ontmeerd. De samenstellen zijn op nautisch veilige wijze gekoppeld/ontkoppeld.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen Werken conform voorgeschreven procedures 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> werkt op aanwijzingen van de roerganger en/of leidinggevende, gebruikt daarbij persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en de voorgeschreven uitrustings- en hulpstukken. verzorgt de optische tekens conform de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het schip en de nautische omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> Bevestigingstechnieken voor meren/ontmeren, koppelen/ontkoppelen Communiqueert in het Engels en Duits Nautische wet- en regelgeving Optische tekens Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen Uitrustings- en hulpstukken Vaktermen
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none"> Effectief blijven presteren onder druk 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> blijft ook onder tijdsdruk of moeilijke nautische omstandigheden rustig, zodat hij niet in paniek raakt en adequaat kan handelen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> stemt de werkzaamheden af met de roerganger/leidinggevende en waarschuwt bij onveilige situaties tijdig zijn leidinggevende, zodat het binnenvaartschip zonder schade en op betrouwbare wijze gemeerd/ontmeerd/gekoppeld/ontkoppeld is. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig**1.3 werkproces: Meert/ontmeert en koppelt/ontkoppelt het binnenvaartschip/baggerwerktuig**

Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Gevoel voor ruimte en richting tonen	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • maakt op correcte en betrouwbare wijze de meerdraden en koppelraden vast/los, hanteert de juiste volgorde en controleert het resultaat, zodat het schip/de samenstellen in alle situaties veilig en stevig gemeerd is/zijn. • houdt tevens bij het vast/losmaken van draden rekening met de veiligheid van zichzelf en medeopvarenden zodat ongelukken worden voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
----------------------------	---	--	--

Kerntaak 1 Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
1.4 werkproces: Ankert het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
Omschrijving	De matroos binnenvaart werkt bij het ankeren veilig op het voorschip of achterschip en handelt op aanwijzingen van en in afstemming met de roerganger en/of leidinggevende. Hij laat het anker vallen/haalt het anker op en controleert of het anker houdt. De matroos binnenvaart verzorgt daarbij de optische tekens conform de reglementen.		
Gewenst resultaat	Het binnenvaartschip is veilig, zonder schade en op betrouwbare wijze geankerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen Werken conform voorgeschreven procedures 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> werkt op aanwijzingen van de roerganger en/of leidinggevende, gebruikt daarbij persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en de voorgeschreven uitrustings- en hulpstukken, zodat het schip op betrouwbare en veilige wijze voor/van anker gaat, ankert en verzorgt de optische tekens conform de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het schip en de nautische omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> Ankermethoden Communiqueert in het Engels en Duits Nautische wet- en regelgeving Optische tekens Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen Uitrustings- en hulpstukken Vaktermen
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none"> Effectief blijven presteren onder druk 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> blijft ook onder tijdsdruk of moeilijke nautische omstandigheden rustig, zodat hij niet in paniek raakt en adequaat de handelingen voor het ankeren kan uitvoeren. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> stemt het ankeren af met de roerganger/leidinggevende en waarschuwt bij onveilige situaties tijdig zijn leidinggevende, zodat het binnenvaartschip zonder schade en op betrouwbare wijze geankerd is. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig

1.4 werkproces: Ankert het binnenvaartschip/baggerwerktuig

Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Gevoel voor ruimte en richting tonen	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • laat rustig en veilig op het juiste moment en de juiste positie het anker vallen/haalt het anker op en controleert het resultaat zodat (persoonlijke) ongelukken worden voorkomen en het schip op een juiste en veilige manier voor/van anker gaat.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
----------------------------	---	---	--

Kerntaak 1 Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
1.5 werkproces: Maakt het binnenvaartschip/baggerwerktuig reisklaar			
Omschrijving	De matroos binnenvaart maakt in opdracht van zijn leidinggevende het binnenvaartschip reisklaar. Hij controleert aan de hand van operationele checklisten de aanwezigheid, bruikbaarheid, het waterdicht zijn en het zeevast staan van zaken aan boord van het binnenvaartschip. Eventuele problemen lost hij op en/of geeft hij door aan zijn leidinggevende. De matroos binnenvaart volgt hierbij instructies, (veiligheids)voorschriften en wettelijke regels op.		
Gewenst resultaat	Een veilig en volgens goed zeemanschap vaarklaar gemaakt binnenvaartschip.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen • Werken conform voorgeschreven procedures • Discipline tonen 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • controleert zorgvuldig, punctueel, ordelijk en snel, ook onder tijdsdruk, aan de hand van instructies en/of checklisten en handelt daarbij conform de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het schip en de nautische omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Checklisten • Nautische wet- en regelgeving • Veiligheidsvoorschriften
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Proactief informeren 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • geeft gesignaleerde problemen en onveilige situaties tijdig door aan zijn leidinggevende, zodat deze op de hoogte is en actie kan ondernemen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Gevoel voor ruimte en richting tonen 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • interpreteert de situatie aan boord en lost problemen en onveilige situaties op door zaken aan boord stevig te bevestigen zonodig met gebruikmaking van bevestigingstechnieken of zeemansknopen en losse spullen op te ruimen, zodat er tijdens de vaart geen ongelukken kunnen gebeuren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Detaillering proces-competentie-matrix Matroos binnenvaart

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
2.1 werkproces: Bereidt het laden en lossen voor			
Omschrijving	De matroos binnenvaart ondersteunt zijn leidinggevende en de andere bemanningsleden bij het veilig laad- of losklaar maken van het binnenvaartschip. Hij werkt daarbij ook samen met het overslagpersoneel. De matroos binnenvaart meet de ijken op helpt mee bij het leeg, schoon en gereedmaken van de laadruimtes. Hij volgt hierbij instructies, (veiligheids)voorschriften en wettelijke regels op. Bij problemen en/of onveilige situaties neemt de matroos binnenvaart contact op met de leidinggevende.		
Gewenst resultaat	Het binnenvaartschip is klaar om geladen/gelost te worden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen Werken conform voorgeschreven procedures 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> gebruikt bij het voorbereiden van het laden en lossen persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en handelt conform de gegeven instructies, de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het schip en de omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> Communicatiemiddelen Communiqueert in het Engels en Duits Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen Rekenvaardigheid Wet- en regelgeving
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> stemt de werkzaamheden af met de leidinggevende en andere bemanningsleden en communiceert met overslagpersoneel over de voortgang, zodat het schip snel gereed is voor het laden/lossen, roept zo nodig tijdig de hulp in van en meldt onveilige situaties aan de leidinggevende, zodat deze gepaste actie kan ondernemen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> laat zien dat hij weet welke werkzaamheden er uitgevoerd moeten worden om het schip en de laadruimtes gereed te maken en voert de benodigde handelingen efficiënt uit, zodat het schip snel gereed is voor het laden/lossen van de specifieke lading. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
2.2 werkproces: Ondersteunt bij het laden en lossen			
Omschrijving	De matroos binnenvaart voert tijdens het laden en lossen van het binnenvaartschip veilig en rustig diverse ondersteunende handelingen uit. Hij volgt daarbij instructies, (veiligheids)voorschriften en wettelijke regels op en werkt daarbij nauw samen met de andere bemanningsleden en het overslagpersoneel. De matroos binnenvaart werkt onder toezicht van zijn leidinggevende het stuwplan en stabiliteitsplan af, vult zo nodig de bijbehorende checklist in en laat deze door de schipper of kapitein controleren en ondertekenen. Hij houdt het dek opgeruimd en zo nodig houdt hij de meerdraden strak.		
Gewenst resultaat	De afgesproken hoeveelheid lading is conform procedures snel, veilig en stabiel geladen/gelost. Opgeruimd dek.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Gedrevenheid en ambitie tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Taken en verantwoordelijkheden naar zich toe trekken • Geestdrift tonen 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • stelt zich leergierig op en toont betrokkenheid, doorzettingsvermogen en de wil om te leren en te groeien naar steeds meer zelfstandigheid, door met de leidinggevende mee te lopen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bedient hijswerktuigen • Communiceert in het Engels en Duits • Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen • Rekenvaardigheid • Wet- en regelgeving
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen • Werken conform voorgeschreven procedures • Discipline tonen 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • werkt volgens de laad- en losprocedures, gebruikt persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en handelt conform de ontvangen instructies, (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het schip en de omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none"> • Effectief blijven presteren onder druk 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • blijft onder alle omstandigheden rustig en raakt niet in paniek, zodat hij adequaat kan handelen en blijft ook onder (tijds)druk tijdens het laden en lossen stabiel presteren zodat schade aan mens, dier en milieu wordt voorkomen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig

2.2 werkproces: Ondersteunt bij het laden en lossen

Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Anderen raadplegen en betrekken • Proactief informeren	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • stemt zijn werkzaamheden af met de leidinggevende en andere bemanningsleden en communiceert zonnodig met overslag personeel over de voortgang, zodat de taakverdeling helder is en snel en veilig geladen/gelost kan worden, meldt onveilige situaties en gemaakte milieuschade aan zijn leidinggevende, zodat deze op de hoogte is en gepaste actie kan ondernemen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • laat zien dat hij weet welke werkzaamheden er uitgevoerd moeten voor het laden/lossen van de specifieke lading en voert de benodigde handelingen efficiënt uit, zodat het laden/lossen veilig en vlot verloopt, leest daarbij nauwkeurig het stuwplan/stabiliteitsplan of de instructie, vertaalt dit naar concrete acties en voert zonnodig berekeningen vlot en accuraat uit, zodat de checklist ingevuld kan worden en de lading snel geladen/gelost kan worden.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
2.3 werkproces: Loopt dekwacht tijdens het laden en lossen			
Omschrijving	De matroos binnenvaart loopt tijdens het laden en lossen van het binnenvaartschip zelfstandig dekwacht. Hij bewaakt het laad/losproces en waarschuwt indien nodig zijn leidinggevende. De matroos binnenvaart volgt hierbij (veiligheids)voorschriften en wettelijke regels op en blijft onder alle omstandigheden rustig. Bij wisseling van de wacht draagt hij de werkzaamheden over.		
Gewenst resultaat	Een veilig laad/losproces. Problemen worden tijdig gesignaleerd en gemeld.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen • Werken conform voorgeschreven procedures • Discipline tonen 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • toont zich zeer punctueel en handelt bij het lopen van dekwacht conform de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het schip en de omgeving geminimaliseerd worden . 	<ul style="list-style-type: none"> • Communiceert in het Engels en Duits • Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen • Rekenvaardigheid • Wet- en regelgeving
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none"> • Effectief blijven presteren onder druk 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • blijft onder alle omstandigheden die zich tijdens de wacht voordoen rustig en raakt niet in paniek, zodat hij adequaat kan handelen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken • Proactief informeren 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • roept tijdig de hulp in van de leidinggevende bij problemen en bijzonderheden, zodat deze advies kan geven of de problemen kan verhelpen en vertelt bij wisseling van dekwacht kort en bondig alle relevante informatie aan degene die hem aflost, zodat deze snel zicht krijgt op de situatie en de dekwacht veilig voort kan zetten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig**2.3 werkproces: Loopt dekwacht tijdens het laden en lossen**

Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> luistert en kijkt goed en is voortdurend alert tijdens de dekwacht, opdat hij problemen en bijzonderheden tijdig signaleert en gepaste actie kan nemen.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
----------------------------	---	---	--

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig

Proces-competentie-matrix Matroos binnenvaart

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
3.1	Voert algemene onderhoudswerkzaamheden en eenvoudige reparaties uit					X					X		X									X			X		
3.2	Ondersteunt bij werktuigkundig onderhoud en eenvoudige reparaties					X					X	X										X					
3.3	Controleert persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen					X																X					
3.4	Handelt bij calamiteiten					X						X										X		X			
3.5	Verzorgt het huishouden aan boord van het binnenvaartschip					X						X										X					
3.6	Verblijft en werkt aan boord				X	X																		X			
3.7	Ondersteunt bij het onderhoud van de bagger- en ontziltingsinstallatie																										

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Matroos binnenvaart

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
3.1 werkproces: Voert algemene onderhoudswerkzaamheden en eenvoudige reparaties uit			
Omschrijving	De matroos binnenvaart verricht in opdracht van zijn leidinggevende veilig, conform de voorschriften en met behulp van de juiste materialen en middelen algemene schoonmaak- en onderhoudswerkzaamheden uit, zoals verven en schoonmaken van het vaartuig, materialen, gereedschappen en materieel. Hij verricht alle aan boord voorkomende schiemanswerkzaamheden en voert onder begeleiding kleine reparaties uit. De matroos binnenvaart verzamelt vrijgekomen afval (zoals verfresten, poetslappen, verpakkingsmaterialen, afgewerkte olie) en geeft het op de juiste wijze af. De matroos binnenvaart administreert dagelijks onderhoud en voorraden.		
Gewenst resultaat	Het binnenvaartschip, materialen, gereedschappen en materieel verkeren en blijven in een juiste staat voor een veilige en economische vaart. Administratie van onderhoud en reparaties die up-to-date is.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> administreert nauwkeurig en volledig het dagelijks onderhoud, het verbruik van materialen en middelen, teneinde de voorraden op peil te houden. 	<ul style="list-style-type: none"> Gebruikt de Engelse en Duitse taal Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen Schiemanswerkzaamheden Schilder- en schoonmaakmaterialen Technieken voor onderhoud en reparatie Wet- en regelgeving
Gedrevenheid en ambitie tonen	<ul style="list-style-type: none"> Taken en verantwoordelijkheden naar zich toe trekken Geestdrift tonen 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> stelt zich leergierig op en toont betrokkenheid, doorzettingsvermogen en de wil om te leren en te groeien naar steeds meer zelfstandigheid, door met de leidinggevende mee te lopen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
3.1 werkproces: Voert algemene onderhoudswerkzaamheden en eenvoudige reparaties uit			
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen Werken conform voorgeschreven procedures Discipline tonen 	<p>De matroos binnenvaart:</p> <ul style="list-style-type: none"> werkt ordelijk, volgt tijdens gebruik en afvoer de instructies op de etikettering van de te gebruiken middelen op en neemt de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden in acht, zodat het onderhoud efficiënt verloopt en ongelukken worden voorkomen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	<p>De matroos binnenvaart:</p> <ul style="list-style-type: none"> gebruikt de juiste materialen en middelen voor het schoonmaken, repareren, verven en maakt op de juiste wijze, efficiënt en kostenbewust gebruik van gereedschap, materieel en hulpmiddelen, zodat de reiniging en het onderhoud snel en veilig kunnen worden uitgevoerd en de levensduur van de inventaris wordt verlengd en maakt gebruikte materialen en gereedschappen goed schoon en bergt alles veilig op, zodat deze gereed zijn voor een volgend gebruik en ongelukken worden voorkomen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Anderen raadplegen en betrekken 	<p>De matroos binnenvaart:</p> <ul style="list-style-type: none"> stemt af welke werkzaamheden hij gaat uitvoeren waarbij hij rekening houdt met andere bemanningsleden en (weers)omstandigheden en laad- en losactiviteiten, zodat de werkzaamheden veilig uitgevoerd worden en zo min mogelijk overlast wordt veroorzaakt en meldt onveilige situaties en gemaakte milieuschade aan zijn leidinggevende, zodat deze maatregelen kan treffen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
3.2 werkproces: Ondersteunt bij werktuigkundig onderhoud en eenvoudige reparaties			
Omschrijving	De matroos binnenvaart voert in opdracht van zijn leidinggevende onderhouds- en eenvoudige reparatiewerkzaamheden uit aan hoofdmotor, hulpsystemen en dekwerktuigen. Hij stelt in overleg met zijn leidinggevende hoofdmotor, hulpsystemen, en dekwerktuigen in werking, bewaakt deze tijdens het in bedrijf zijn, en stelt deze weer buiten bedrijf. Hij let op onveilige en milieugevaarlijke situaties en waarschuwt tijdig zijn leidinggevende. Hij signaleert mogelijke storingen aan deze systemen en waarschuwt tijdig zijn leidinggevende. De matroos binnenvaart verricht daarnaast de benodigde handelingen voor het bunkeren (van brandstof en water) en geeft vrijgekomen afvalstoffen (zoals smeermiddelen) af. Hij administreert onderhoud, voorraden en inventaris ten behoeve van de werktuiglijke systemen.		
Gewenst resultaat	Goed functionerende voortstuwings- en mechanische systemen. Administratie van werktuigkundig onderhoud en reparaties die up-to-date is.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> administreert nauwkeurig en volledig het werktuigkundig onderhoud, de reparaties en het verbruik, teneinde de inventaris en voorraden op peil te houden. 	<ul style="list-style-type: none"> Gebruikt de Engelse en Duitse taal Kennis van hoofdmotor, hulpsystemen en dekwerktuigen Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen Technieken voor werktuigkundig onderhoud en reparatie Wet- en regelgeving
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen Werken conform voorgeschreven procedures 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> gebruikt bij het werktuigkundig onderhoud persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en handelt conform de gegeven instructies, de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat het onderhoud efficiënt verloopt en ongelukken worden voorkomen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
3.2 werkproces: Ondersteunt bij werktuigkundig onderhoud en eenvoudige reparaties			
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren 	<p>De matroos binnenvaart:</p> <ul style="list-style-type: none"> • overlegt met zijn leidinggevende welke werktuigkundige werkzaamheden hij gaat uitvoeren waarbij hij rekening houdt met andere bemanningsleden, (weers)omstandigheden en laad- en losactiviteiten, zodat de werkzaamheden veilig uitgevoerd worden en zo min mogelijk overlast wordt veroorzaakt, waarschuwt zijn leidinggevende bij storingen, onveilige situaties en gemaakte milieuschade, zodat deze maatregelen kan treffen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	<p>De matroos binnenvaart:</p> <ul style="list-style-type: none"> • toont technisch inzicht in de smering-, brandstof- en koelingsystemen, elektronische, pneumatische, hydraulische en mechanische systemen, en voert bedreven en accuraat onderhouds- en reparatiewerkzaamheden uit, zodat storingen worden voorkomen en/of verholpen en de levensduur van de apparatuur en motoren wordt verlengd , toont inzicht en rekent accuraat bij het bunkeren (van brandstof en water) en het afgeven van afvalstoffen, zodat de voorraden op peil zijn en afvalstoffen op de juiste wijze zijn afgevoerd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
3.3 werkproces: Controleert persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen			
Omschrijving	De matroos binnenvaart controleert in opdracht van zijn leidinggevende en conform (wettelijke) richtlijnen persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen, op functionaliteit, beschadiging, slijtage en andere onvolkomenheden. Hij meldt bevindingen aan zijn leidinggevende.		
Gewenst resultaat	De persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen functioneren optimaal en zijn geschikt voor gebruik.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen • Werken conform voorgeschreven procedures • Discipline tonen 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • voert zorgvuldig, punctueel en ordelijk volgens vaste procedures en wettelijk voorschriften de verschillende controles en inspecties uit aan de persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen, en let daarbij speciaal op de bruikbaarheid en veiligheid, zodat de persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen (weer) aan de wettelijke eisen voldoen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Technieken voor onderhoud en reparatie • Wet- en regelgeving
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • stemt af met de leidinggevende welke middelen hij gaat controleren en meldt na afloop zijn bevindingen, zodat de leidinggevende op de hoogte is en gepaste actie kan ondernemen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
3.4 werkproces: Handelt bij calamiteiten			
Omschrijving	De matroos binnenvaart waarschuwt in geval van ongevallen, calamiteiten en milieuschade zijn leidinggevende en andere opvarenden en werkt mee aan de afhandeling daarvan conform het calamiteitenplan. Hij bedient de beschermings- en reddingsmiddelen, evenals de bijboot en/of vlet. Hij verleent wanneer nodig bijstand en eerste hulp. Bij te water raken kan de matroos binnenvaart zichzelf zwemmend redden.		
Gewenst resultaat	Het behoud van de (veilige) situatie van het schip/werktuig, lading, mens en milieu. Verslechtering van de situatie is voorkomen en indien mogelijk is de situatie verbeterd. Letselschade aan de bemanning is voorkomen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen Werken conform voorgeschreven procedures Discipline tonen 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> werkt gedisciplineerd mee aan de afhandeling van ongevallen en calamiteiten conform de instructies en procedures in het calamiteitenplan en neemt daarbij de geldende veiligheidsvoorschriften en wettelijke richtlijnen in acht, zodat de schade wordt geminimaliseerd en verdere problemen worden voorkomen. 	<ul style="list-style-type: none"> Beschermings- en reddingsmiddelen en bijboot/vlet Calamiteitenplan Communiqueert in het Engels en Duits Eerste hulp Zwemvaardigheid
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none"> Effectief blijven presteren onder druk 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> is bij ongevallen en calamiteiten gericht op de veiligheid en continuïteit van het werk en op het verhelpen van de calamiteit/het ongeval en toont stressbestendigheid door rustig te blijven en adequaat te handelen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Proactief informeren 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> waarschuwt zijn leidinggevende en andere opvarenden in geval van ongevallen en calamiteiten en meldt gemaakte milieuschade, opdat zij snel gepaste actie kunnen ondernemen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig

3.4 werkproces: Handelt bij calamiteiten

Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • toont een snelle reactietijd, uithoudingsvermogen, coördinatie en bedrevenheid bij het op praktische wijze verlenen van bijstand en eerste hulp zodat (erger) letsel wordt voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
----------------------------	--	---	--

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig**3.5 werkproces: Verzorgt het huishouden aan boord van het binnenvaartschip**

Omschrijving	De matroos binnenvaart verzorgt in overleg met de leidinggevende het huishouden aan boord van het binnenvaartschip. Hij maakt de verblijfruimtes en inventaris schoon en wast kleding en ander textiel. De matroos binnenvaart slaat voeding en andere huishoudelijke artikelen in en bewaart deze op de vereiste plaatsen. Hij verzorgt (gevarieerde) maaltijden en verzamelt op een juiste wijze huishoudelijk afval. De matroos binnenvaart volgt hierbij (veiligheids)voorschriften en wettelijke regels op.		
Gewenst resultaat	Een hygiënische woon- en werkomgeving. Voedzame en gevarieerde maaltijden. Adequate voorraad en opslag van levensmiddelen en huishoudelijke artikelen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • volgt de hygiëne- en veiligheidsvoorschriften bij het verzorgen van het huishouden op, zodat ongelukken worden voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Communiceert in het Engels en Duits • Hygiënisch werken • Tel- en rekenvaardigheden • Voedselbereiding • Wet- en regelgeving
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • stemt met de leidinggevende af welke huishoudelijke werkzaamheden hij gaat uitvoeren waarbij hij rekening houdt met rusttijden van andere bemanningsleden, zodat duidelijk is welke taken hij gaat uitvoeren en zo min mogelijk overlast veroorzaakt wordt.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • kijkt bij het doen van inkopen kritisch naar de prijs/kwaliteitsverhouding zodat economisch ingekocht wordt, weet goed om te gaan met huishoudelijke apparaten en instrumenten zodat gezonde, gevarieerde en smakelijke maaltijden voor de opvarenden bereid kunnen worden.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
3.6 werkproces: Verblijft en werkt aan boord			
Omschrijving	Tijdens diensttijd verblijft en werkt de matroos binnenvaart samen met de bemanning op het binnenvaartschip. Hij bouwt een goede werkrelatie op met de overige bemanningsleden. Hij draagt actief bij aan een goede leef- en werksfeer. De matroos binnenvaart onderhoudt zijn lichamelijke en mentale conditie en persoonlijke hygiëne.		
Gewenst resultaat	Een prettig en productief leef- en werkklimaat op het binnenvaartschip.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Interesse tonen • Verdraagzaamheid en welwillendheid tonen • Anderen steunen 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • toont interesse in en belangstelling voor andere bemanningsleden, informeert naar en praat met hen ook over zaken die eventueel niet direct met het werk te maken hebben, zodat de teamgeest wordt bevorderd. • houdt tevens rekening met (de privacy van) andere bemanningsleden, zodat het voor iedereen leefbaar is op het schip. • steunt ook andere bemanningsleden waar nodig, stelt zich tolerant op en behandelt anderen met respect, zodat ze het leven en werken op het binnenvaartschip aankunnen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Communiceert in het Engels en Duits
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none"> • Gevoelens onder controle houden • Werk en privé in evenwicht brengen • Constructief omgaan met kritiek • Grenzen stellen 	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • kent en respecteert eigen grenzen en grenzen van anderen, gaat beheerst om met eigen gevoelens, aanvaardt het krijgen van kritiek en geeft anderen constructieve kritiek, zodat de relatie met de bemanningsleden niet verstoord wordt en weet een goede balans te vinden tussen werk en privé-leven, zodat hij bijdraagt aan een prettig leef- en werkklimaat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig

3.6 werkproces: Verblijft en werkt aan boord

Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Openhartig en oprecht communiceren • Aanpassen aan de groep	De matroos binnenvaart: <ul style="list-style-type: none"> • stelt zich dienstverlenend en coöperatief op, volgt instructies op en overlegt waarnodig over de uitvoering van werkzaamheden, zodat er duidelijkheid bestaat over de taakverdeling en het werk vlot en efficiënt uitgevoerd kan worden. • communiceert daarbij duidelijk en direct, praat ergernissen en problemen tijdig uit, zodat hoogoplopende conflicten worden voorkomen en het leef- en werkmilieu op het schip niet nadelig wordt beïnvloed. • houdt daarbij rekening met de normen en waarden van de anderen op het schip, past zich aan de groep aan, zodat een goed leef- en werkklimaat ontstaat.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
---------------------------	---	--	--

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Matroos waterbouw

Kerntaak 1 Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
1.1 werkproces: Geeft aanwijzingen vanaf het voor- of achterschip			
Omschrijving	De matroos waterbouw staat voorop of achterop het schip/baggerwerktuig en geeft relevante informatie door aan de roerganger. Hij communiceert daarbij via handgebaren en/of communicatiemiddelen. De matroos waterbouw volgt hierbij instructies, (veiligheids)voorschriften en wettelijke regels op.		
Gewenst resultaat	De roerganger is voorzien van informatie zodat hij het schip/baggerwerktuig op een nautisch veilige wijze en zonder schade kan varen/manoeuvreren.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen Werken conform voorgeschreven procedures 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> volgt instructies van de roerganger op en gebruikt daarbij afgesproken handgebaren en/of communicatiemiddelen waarbij hij zich houdt aan de voorgeschreven reglementen en handelt conform de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het schip/werktuig en de nautische omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> Communicatiemiddelen Communiqueert in het Engels Handgebaren Nautische wet- en regelgeving
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Proactief informeren 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> meldt belangrijke zaken en geeft relevante informatie door aan de roerganger, zodat deze het schip/baggerwerktuig op een nautisch veilige wijze en zonder schade kan varen/manoeuvreren. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Gevoel voor ruimte en richting tonen 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> toont ruimtelijk inzicht en schat op basis daarvan de afstand van het schip/baggerwerktuig tot andere objecten goed in, zodat het schip/baggerwerktuig op veilige wijze en zonder schade gevaren/gemaneuvreerd kan worden. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
1.2 werkproces: Bestuurt onder toezicht het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
Omschrijving	De matroos waterbouw voert onder toezicht van de schipper, kapitein of stuurman het schip op de (binnen)wateren en langs kunstwerken met gebruikmaking van alle soorten voortstuwings- en besturingsmogelijkheden. Hij leest onder toezicht de gegevens van de hydrografische en elektronische hulpmiddelen en let op nautische omstandigheden in het vaargebied, de aanwezigheid van andere schepen, kunstwerken en obstakels en omstandigheden zoals weer en stromingen. Hij let op onveilige situaties en waarschuwt tijdig zijn leidinggevende. De matroos waterbouw volgt bij het varen instructies, (veiligheids)voorschriften en wettelijke regels op.		
Gewenst resultaat	Het schip/baggerwerktuig is op een nautisch veilige en bedrijfseconomische wijze bevaren/gemanooeuvreerd. De matroos waterbouw kan het schip onder begeleiding besturen en daarbij gebruik maken van de hydrografische en elektronische hulpmiddelen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Gedrevenheid en ambitie tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Taken en verantwoordelijkheden naar zich toe trekken • Geestdrift tonen 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • stelt zich leergierig op en toont betrokkenheid, doorzettingsvermogen en de wil om te leren en te groeien naar steeds meer zelfstandigheid, door bij de schipper, kapitein of stuurman in de stuurhut te zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Communicatiemiddelen • Communiceert in het Engels • Hydrografische en elektronische hulpmiddelen • Nautische wet- en regelgeving • Topografische kennis van vaarroutes West-Europa • Vakjargon • Voortstuwings- en besturingsmogelijkheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen • Werken conform voorgeschreven procedures • Discipline tonen 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • toont zich tijdens het varen punctueel en volgt daarbij instructies en aanwijzingen van de schipper/kapitein/stuurman op en handelt conform de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het schip/baggerwerktuig en de nautische omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
1.2 werkproces: Bestuurt onder toezicht het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	<p>De matroos waterbouw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bedient op de juiste wijze en onder toezicht van de schipper/kapitein/stuurman de hydrografische en elektronische hulpmiddelen en de voortstuwings- en besturingsmiddelen, zodat het schip/baggerwerktuig veilig en economisch vaart. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Anderen raadplegen en betrekken • Proactief informeren 	<p>De matroos waterbouw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • overlegt bij het varen met de schipper/kapitein/stuurman, meldt vanuit zichzelf relevante nautische omstandigheden in het werkgebied en roept zo nodig tijdig de hulp in van de schipper/kapitein/stuurman, zodat deze advies kan geven of kan ingrijpen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen • Gevoel voor ruimte en richting tonen 	<p>De matroos waterbouw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vertaalt de gegevens van de hydrografische en elektronische hulpmiddelen naar concrete acties. • is alert op de nautische omstandigheden in het vaargebied en met name op onveilige situaties en toont daar waar nodig een snelle reactietijd om ongelukken te voorkomen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
1.3 werkproces: Meert/ontmeert en koppelt/ontkoppelt het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
Omschrijving	De matroos waterbouw werkt bij het meren/ontmeren, en koppelen/ontkoppelen veilig voorop of achterop het schip/baggerwerktuig en handelt op aanwijzingen van en in afstemming met de roerganger en/of leidinggevende. Bij het meren maakt hij meerdraden vast en controleert hij deze. Bij het koppelen maakt hij koppeldraden vast en verricht hij controles aan de samenstellen. Bij het ontmeren/ontkoppelen maakt hij meerdraden/koppeldraden los. De matroos waterbouw plaatst bij het meren en koppelen de optische tekens conform de reglementen.		
Gewenst resultaat	Het schip/baggerwerktuig is zonder schade en op betrouwbare wijze gemeerd/ontmeerd. De samenstellen zijn op nautisch veilige wijze gekoppeld/ontkoppeld.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen Werken conform voorgeschreven procedures 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> werkt op aanwijzingen van de roerganger en/of leidinggevende, gebruikt daarbij persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en de voorgeschreven uitrustings- en hulpstukken. verzorgt de optische tekens conform de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het schip/baggerwerktuig en de nautische omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> Bevestigingstechnieken voor meren/ontmeren, koppelen/ontkoppelen Communiqueert in het Engels Nautische wet- en regelgeving Optische tekens Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen Uitrustings- en hulpstukken Vaktermen
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none"> Effectief blijven presteren onder druk 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> blijft ook onder tijdsdruk of moeilijke nautische omstandigheden rustig, zodat hij niet in paniek raakt en adequaat kan handelen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> stemt de werkzaamheden af met de roerganger/leidinggevende en waarschuwt bij onveilige situaties tijdig zijn leidinggevende, zodat het schip/baggerwerktuig zonder schade en op betrouwbare wijze gemeerd/ontmeerd/gekoppeld/ontkoppeld is. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig**1.3 werkproces: Meert/ontmeert en koppelt/ontkoppelt het binnenvaartschip/baggerwerktuig**

Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Gevoel voor ruimte en richting tonen	<p>De matroos waterbouw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • maakt op correcte en betrouwbare wijze de meerdraden en koppelraden vast/los, hanteert de juiste volgorde en controleert het resultaat, zodat het schip/baggerwerktuig/de samenstellen in alle situaties veilig en stevig gemeerd is/zijn. • houdt tevens bij het vast/losmaken van draden rekening met de veiligheid van zichzelf en medeopvarenden zodat ongelukken worden voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
----------------------------	---	--	--

Kerntaak 1 Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
1.4 werkproces: Ankert het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
Omschrijving	De matroos waterbouw werkt bij het ankeren veilig voorop of achterop het schip/baggerwerktuig en handelt op aanwijzingen van en in afstemming met de roerganger en/of leidinggevende. Hij laat het anker vallen/haalt het anker op en controleert of het anker houdt. De matroos waterbouw verzorgt daarbij de optische tekens conform de reglementen.		
Gewenst resultaat	Het schip/baggerwerktuig is veilig, zonder schade en op betrouwbare wijze geankerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen Werken conform voorgeschreven procedures 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> werkt op aanwijzingen van de roerganger en/of leidinggevende, gebruikt daarbij persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en de voorgeschreven uitrustings- en hulpstukken, zodat het schip/baggerwerktuig op betrouwbare en veilige wijze voor/van anker gaat, ankert en verzorgt de optische tekens conform de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het schip/baggerwerktuig en de nautische omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> Ankermethoden Communiqueert in het Engels Nautische wet- en regelgeving Optische tekens Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen Uitrustings- en hulpstukken Vaktermen
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none"> Effectief blijven presteren onder druk 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> blijft ook onder tijdsdruk of moeilijke nautische omstandigheden rustig, zodat hij niet in paniek raakt en adequaat de handelingen voor het ankeren kan uitvoeren. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> stemt het ankeren af met de roerganger/leidinggevende en waarschuwt bij onveilige situaties tijdig zijn leidinggevende, zodat het schip/baggerwerktuig zonder schade en op betrouwbare wijze geankerd is. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig

1.4 werkproces: Ankert het binnenvaartschip/baggerwerktuig

Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Gevoel voor ruimte en richting tonen	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • laat rustig en veilig op het juiste moment en de juiste positie het anker vallen/haalt het anker op en controleert het resultaat zodat (persoonlijke) ongelukken worden voorkomen en het schip/baggerwerktuig op een juiste en veilige manier voor/van anker gaat.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
----------------------------	---	--	--

Kerntaak 1 Ondersteunt bij nautische werkzaamheden op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
1.5 werkproces: Maakt het binnenvaartschip/baggerwerktuig reisklaar			
Omschrijving	De matroos waterbouw maakt in opdracht van zijn leidinggevende het schip/baggerwerktuig reisklaar. Hij controleert aan de hand van operationele checklisten de aanwezigheid, bruikbaarheid, het waterdicht zijn en het zeevast staan van zaken aan boord. Eventuele problemen lost hij op en/of geeft hij door aan zijn leidinggevende. De matroos waterbouw volgt hierbij instructies, (veiligheids)voorschriften en wettelijke regels op.		
Gewenst resultaat	Een veilig en volgens goed zeemanschap vaarklaar gemaakt schip/baggerwerktuig.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen Werken conform voorgeschreven procedures Discipline tonen 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> controleert zorgvuldig, punctueel, ordelijk en snel, ook onder tijdsdruk, aan de hand van instructies en/of checklisten en handelt daarbij conform de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het schip/baggerwerktuig en de nautische omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> Checklisten Nautische wet- en regelgeving Veiligheidsvoorschriften
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Proactief informeren 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> geeft gesignaleerde problemen en onveilige situaties tijdig door aan zijn leidinggevende, zodat deze op de hoogte is en actie kan ondernemen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Gevoel voor ruimte en richting tonen 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> interpreteert de situatie aan boord en lost problemen en onveilige situaties op door zaken aan boord stevig te bevestigen zonodig met gebruikmaking van bevestigingstechnieken of zeemansknopen en losse spullen op te ruimen, zodat er tijdens de vaart geen ongelukken kunnen gebeuren. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig

Proces-competentie-matrix Matroos waterbouw

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
2.1	Bereidt het laden en lossen voor				X						X										X						
2.2	Ondersteunt bij het laden en lossen				X						X										X		X				
2.3	Loopt dekwacht tijdens het laden en lossen				X						X										X		X				
2.4	Ondersteunt bij het ontziltingsproces				X						X	X								X	X						
2.5	Ondersteunt bij het baggerproces				X						X	X								X	X			X			
2.6	Vaart met de vlet				X						X										X						

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Matroos waterbouw

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
2.1 werkproces: Bereidt het laden en lossen voor			
Omschrijving	De matroos waterbouw ondersteunt zijn leidinggevende en de andere bemanningsleden bij het veilig laad- of losklaar maken van het schip/baggerwerktuig. Hij werkt daarbij ook samen met het overslagpersoneel. De matroos binnenvaart meet de ijken op helpt mee bij het leeg, schoon en gereedmaken van de laadruimtes. Hij volgt hierbij instructies, (veiligheids)voorschriften en wettelijke regels op. Bij problemen en/of onveilige situaties neemt de matroos waterbouw contact op met de leidinggevende.		
Gewenst resultaat	Het schip/baggerwerktuig is klaar om geladen/gelost te worden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen • Werken conform voorgeschreven procedures 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • gebruikt bij het voorbereiden van het laden en lossen persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en handelt conform de gegeven instructies, de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het schip/baggerwerktuig en de omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Communicatiemiddelen • Communiceert in het Engels • Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen • Rekenvaardigheid • Wet- en regelgeving
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Anderen raadplegen en betrekken • Proactief informeren 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • stemt de werkzaamheden af met de leidinggevende en andere bemanningsleden en communiceert met overslagpersoneel over de voortgang, zodat het schip/baggerwerktuig snel gereed is voor het laden/lossen, roept zo nodig tijdig de hulp in van en meldt onveilige situaties aan de leidinggevende, zodat deze gepaste actie kan ondernemen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig

2.1 werkproces: Bereidt het laden en lossen voor

Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> laat zien dat hij weet welke werkzaamheden er uitgevoerd moeten worden om het schip/baggerwerktuig en de laadruimtes gereed te maken en voert de benodigde handelingen efficiënt uit, zodat het schip/baggerwerktuig snel gereed is voor het laden/lossen van de specifieke lading.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
----------------------------	--	---	--

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
2.2 werkproces: Ondersteunt bij het laden en lossen			
Omschrijving	De matroos waterbouw voert tijdens het laden en lossen van het schip/baggerwerktuig veilig en rustig diverse ondersteunende handelingen uit. Hij volgt daarbij instructies, (veiligheids)voorschriften en wettelijke regels op en werkt daarbij nauw samen met de andere bemanningsleden en het overslagpersoneel. De matroos waterbouw werkt onder toezicht van zijn leidinggevende het stuwplan en stabiliteitsplan af, vult zo nodig de bijbehorende checklist in en laat deze door de schipper of kapitein controleren en ondertekenen. Hij houdt het dek opgeruimd en zo nodig houdt hij de meerdraden strak.		
Gewenst resultaat	De afgesproken hoeveelheid lading is conform procedures snel, veilig en stabiel geladen/gelost. Opgeruimd dek.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Gedrevenheid en ambitie tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Taken en verantwoordelijkheden naar zich toe trekken • Geestdrift tonen 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • stelt zich leergierig op en toont betrokkenheid, doorzettingsvermogen en de wil om te leren en te groeien naar steeds meer zelfstandigheid, door met de leidinggevende mee te lopen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bedient hijswerktuigen • Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen • Rekenvaardigheid • Wet- en regelgeving
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen • Werken conform voorgeschreven procedures • Discipline tonen 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • werkt volgens de laad- en losprocedures, gebruikt persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en handelt conform de ontvangen instructies, (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het schip/baggerwerktuig en de omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none"> • Effectief blijven presteren onder druk 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • blijft onder alle omstandigheden rustig en raakt niet in paniek, zodat hij adequaat kan handelen en blijft ook onder (tijds)druk tijdens het laden en lossen stabiel presteren zodat schade aan mens, dier en milieu wordt voorkomen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig

2.2 werkproces: Ondersteunt bij het laden en lossen

Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Anderen raadplegen en betrekken • Proactief informeren	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • stemt zijn werkzaamheden af met de leidinggevende en andere bemanningsleden en communiceert zonedig met overslag personeel over de voortgang, zodat de taakverdeling helder is en snel en veilig geladen/gelost kan worden, meldt onveilige situaties en gemaakte milieuschade aan zijn leidinggevende, zodat deze op de hoogte is en gepaste actie kan ondernemen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • laat zien dat hij weet welke werkzaamheden er uitgevoerd moeten voor het laden/lossen van de specifieke lading en voert de benodigde handelingen efficiënt uit, zodat het laden/lossen veilig en vlot verloopt, leest daarbij nauwkeurig het stuwplan/stabiliteitsplan of de instructie, vertaalt dit naar concrete acties en voert zonedig berekeningen vlot en accuraat uit, zodat de checklist ingevuld kan worden en de lading snel geladen/gelost kan worden.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig

2.3 werkproces: Loopt dekwacht tijdens het laden en lossen

Omschrijving	De matroos waterbouw loopt tijdens het laden en lossen van het schip/baggerwerktuig zelfstandig dekwacht. Hij bewaakt het laad/losproces en waarschuwt indien nodig zijn leidinggevende. De matroos binnenvaart volgt hierbij (veiligheids)voorschriften en wettelijke regels op en blijft onder alle omstandigheden rustig. Bij wisseling van de wacht draagt hij de werkzaamheden over.		
Gewenst resultaat	Een veilig laad/losproces. Problemen worden tijdig gesignaleerd en gemeld.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen • Werken conform voorgeschreven procedures • Discipline tonen 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • toont zich zeer punctueel en handelt bij het lopen van dekwacht conform de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het schip/baggerwerktuig en de omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Communiceert in het Engels • Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen • Rekenvaardigheid • Wet- en regelgeving
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none"> • Effectief blijven presteren onder druk 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • blijft onder alle omstandigheden die zich tijdens de wacht voordoen rustig en raakt niet in paniek, zodat hij adequaat kan handelen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken • Proactief informeren 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • roept tijdig de hulp in van de leidinggevende bij problemen en bijzonderheden, zodat deze advies kan geven of de problemen kan verhelpen en vertelt bij wisseling van dekwacht kort en bondig alle relevante informatie aan degene die hem aflost, zodat deze snel zicht krijgt op de situatie en de dekwacht veilig voort kan zetten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig**2.3 werkproces: Loopt dekwacht tijdens het laden en lossen**

Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> luistert en kijkt goed en is voortdurend alert tijdens de dekwacht, opdat hij problemen en bijzonderheden tijdig signaleert en gepaste actie kan nemen.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
----------------------------	---	---	--

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
2.4 werkproces: Ondersteunt bij het ontziltingsproces			
Omschrijving	De matroos waterbouw ondersteunt bij het ontziltingsproces tijdens het vervoer van de lading op het beunschip. Hij helpt de leidinggevende en/of andere bemanningsleden mee bij het meten en bemonsteren van de lading. Hij communiceert daarbij zonedig met personeel van walinstallaties en autoriteiten. In opdracht van zijn leidinggevende bedient hij de spoelinstallatie om de natte lading te ontzilten. Hij start de zoetwaterpomp, loopt de leidingen na, zet kranen open en bedient de zoutwaterpomp om het zoute water op te zuigen. Hij controleert het beun op lekkage en houdt het dek schoon. De matroos waterbouw volgt hierbij instructies, (veiligheids)voorschriften en wettelijke regels op en meldt onveilige situaties en aspecten die het ontziltingsproces kunnen verstoren aan zijn leidinggevende.		
Gewenst resultaat	Ontzilt zand, dat voldoet aan de milieueisen. Geen onbedoelde ladingresten in het milieu.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen Werken conform voorgeschreven procedures 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> gebruikt bij het ontziltingsproces persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en handelt conform de gegeven instructies, de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het schip/baggerwerktuig en de omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> Communiqueert in het Engels Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen Tel- en rekenvaardigheden Wet- en regelgeving
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Kwaliteitsniveaus halen 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> werkt heel precies, voorkomt fouten en levert werk van goede kwaliteit opdat er een veilige, optimale en economische ladingconditie wordt verkregen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> bedient op de juiste wijze de spoelinstallatie om de lading te ontzilten zodat de lading voldoet aan de eisen en gereed is om gelost te kunnen worden. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig

2.4 werkproces: Ondersteunt bij het ontziltingsproces

Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren	<p>De matroos waterbouw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stemt zijn werkzaamheden af met de leidinggevende en andere bemanningsleden en communiceert zonodig met personeel van walinstallaties en autoriteiten over de voortgang zodat deze goed op de hoogte zijn en meldt onveilige situaties en aspecten die het ontziltingsproces kunnen verstoren aan zijn leidinggevende, zodat deze advies kan geven of kan ingrijpen om (milieu)schade te voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	<p>De matroos waterbouw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • toont inzicht in het ontziltingsproces en de ontziltingsinstallatie en voert bedreven en accuraat bijbehorende werkzaamheden uit zodat het ontziltingsproces vlot verloopt. • rekent daarbij vlot en accuraat zodat de juiste hoeveelheid en staat van de lading wordt vastgesteld.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
2.5 werkproces: Ondersteunt bij het baggerproces			
Omschrijving	De matroos waterbouw ondersteunt bij het baggerproces op een stationair of varend werktuig. Hij helpt de leidinggevende en/of andere bemanningsleden mee bij het bedienen van de baggerinstallatie. In opdracht van zijn leidinggevende plaatst en controleert hij zuigleidingen en bedient hij de zuigpomp voor het opzuigen van grind, nat zand en/of slib, en bedient hij de perspomp en de persleidingen voor het afvoeren van de lading. Hij controleert leidingen op lekkage en houdt de werkomgeving schoon. De matroos waterbouw volgt hierbij instructies, (veiligheids)voorschriften en wettelijke regels op en meldt onveilige situaties en aspecten die het baggerproces kunnen verstoren aan zijn leidinggevende.		
Gewenst resultaat	Optimale baggerproductie. Geen onbedoelde ladingresten in het milieu.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Gedrevenheid en ambitie tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Taken en verantwoordelijkheden naar zich toe trekken • Geestdrift tonen 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • stelt zich leergierig op en toont betrokkenheid, doorzettingsvermogen en de wil om te leren en te groeien naar steeds meer zelfstandigheid door met de leidinggevende mee te lopen en taken snel op te pakken. 	<ul style="list-style-type: none"> • Communiceert in het Engels • Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen • Wet- en regelgeving
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen • Werken conform voorgeschreven procedures 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • gebruikt bij het baggerproces persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en handelt conform gegeven instructies, de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het werktuig en de omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteitsniveaus halen 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • werkt heel precies, voorkomt fouten en levert werk van goede kwaliteit opdat er een veilige, optimale en economische baggerproductie wordt verkregen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
2.5 werkproces: Ondersteunt bij het baggerproces			
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> bedient veilig, effectief en op de juiste wijze de baggerinstallatie zodat optimaal gebaggerd wordt. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> stemt zijn werkzaamheden af met de leidinggevende en andere bemanningsleden zodat duidelijk is wie wat doet, meldt onveilige situaties, aspecten die het baggerproces kunnen verstoren aan zijn leidinggevende, zodat deze advies kan geven of kan ingrijpen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> toont inzicht in het baggerproces en de baggerinstallatie, voert bedreven en accuraat bijbehorende werkzaamheden uit en toont daarbij een goede oog-hand coördinatie zodat het baggerproces optimaal verloopt. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
2.6 werkproces: Vaart met de vlet			
Omschrijving	De matroos waterbouw vaart in opdracht van de leidinggevende met de vlet ter ondersteuning van diverse activiteiten. Hij ondersteunt de leidinggevende en andere bemanningsleden met de vlet bij werkzaamheden aan het baggerwerktuig en de drijvende leiding, bij ankerdienst en het vervoer van (zware) onderdelen. Hij vaart, manoeuvreert en (ont)meert de vlet en vervoert personen en materialen van en naar de wal. De matroos waterbouw volgt hierbij instructies, (veiligheids)voorschriften en wettelijke regels op.		
Gewenst resultaat	Veilig vervoer van personen, goederen en (zware) onderdelen. Efficiënte ondersteuning met de vlet bij gezamenlijk uitgevoerde werkzaamheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen • Werken conform voorgeschreven procedures • Discipline tonen 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • toont zich zeer punctueel, gebruikt bij het varen met de vlet persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en handelt conform de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat de (veiligheids)risico's voor de bemanning, het werktuig en de omgeving geminimaliseerd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Besturen van de vlet • Communiceert in het Engels • Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen • Wet- en regelgeving
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • stemt met de leidinggevende en andere bemanningsleden af hoe hij met de vlet zal ondersteunen zodat de gezamenlijke werkzaamheden veilig en efficiënt verlopen. • communiceert daarbij via handgebaren en/of communicatiemiddelen met de betrokkenen zodat deze goed op de hoogte zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Ondersteunt bij de ladingbehandeling van het binnenvaartschip/baggerwerktuig

2.6 werkproces: Vaart met de vlet

Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Gevoel voor ruimte en richting tonen	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • bestuurt, manoeuvreert en (ont)meert de vlet rustig, veilig en precies en schat afstanden goed in zodat ongelukken worden voorkomen. • verdeelt daarbij personen en materialen evenwichtig over de vlet zodat deze stabiel blijft.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
----------------------------	---	--	--

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig

Proces-competentie-matrix Matroos waterbouw

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
3.1	Voert algemene onderhoudswerkzaamheden en eenvoudige reparaties uit					X					X	X									X			X			
3.2	Ondersteunt bij werktuigkundig onderhoud en eenvoudige reparaties					X					X	X									X						
3.3	Controleert persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen					X															X						
3.4	Handelt bij calamiteiten					X						X									X		X				
3.5	Verzorgt het huishouden aan boord van het binnenvaartschip																										
3.6	Verblijft en werkt aan boord				X	X																	X				
3.7	Ondersteunt bij het onderhoud van de bagger- en ontziltingsinstallatie					X						X								X	X			X			

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Matroos waterbouw

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
3.1 werkproces: Voert algemene onderhoudswerkzaamheden en eenvoudige reparaties uit			
Omschrijving	De matroos waterbouw verricht in opdracht van zijn leidinggevende veilig, conform de voorschriften en met behulp van de juiste materialen en middelen algemene schoonmaak- en onderhoudswerkzaamheden uit, zoals verven en schoonmaken van het vaartuig, materialen, gereedschappen en materieel. Hij verricht alle aan boord voorkomende schiemanswerkzaamheden en voert onder begeleiding kleine reparaties uit. De matroos waterbouw verzamelt vrijgekomen afval (zoals verfresten, poetslappen, verpakkingsmaterialen, afgewerkte olie) en geeft het op de juiste wijze af. De matroos waterbouw administreert dagelijks onderhoud en voorraden.		
Gewenst resultaat	Het schip/baggerwerktuig, materialen, gereedschappen en materieel verkeren en blijven in een juiste staat voor een veilige en economische vaart. Administratie van onderhoud en reparaties die up-to-date is.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> administreert nauwkeurig en volledig het dagelijks onderhoud, het verbruik van materialen en middelen, teneinde de voorraden op peil te houden. 	<ul style="list-style-type: none"> Gebruikt de Engelse taal Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen Schiemanswerkzaamheid en Schilder- en schoonmaakmaterialen Technieken voor onderhoud en reparatie Wet- en regelgeving
Gedrevenheid en ambitie tonen	<ul style="list-style-type: none"> Taken en verantwoordelijkheden naar zich toe trekken Geestdrift tonen 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> stelt zich leergierig op en toont betrokkenheid, doorzettingsvermogen en de wil om te leren en te groeien naar steeds meer zelfstandigheid, door met de leidinggevende mee te lopen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
3.1 werkproces: Voert algemene onderhoudswerkzaamheden en eenvoudige reparaties uit			
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen Werken conform voorgeschreven procedures Discipline tonen 	<p>De matroos waterbouw:</p> <ul style="list-style-type: none"> werkt ordelijk, volgt tijdens gebruik en afvoer de instructies op de etikettering van de te gebruiken middelen op en neemt de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden in acht, zodat het onderhoud efficiënt verloopt en ongelukken worden voorkomen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	<p>De matroos waterbouw:</p> <ul style="list-style-type: none"> gebruikt de juiste materialen en middelen voor het schoonmaken, repareren, verven en maakt op de juiste wijze, efficiënt en kostenbewust gebruik van gereedschap, materieel en hulpmiddelen, zodat de reiniging en het onderhoud snel en veilig kunnen worden uitgevoerd en de levensduur van de inventaris wordt verlengd en maakt gebruikte materialen en gereedschappen goed schoon en bergt alles veilig op, zodat deze gereed zijn voor een volgend gebruik en ongelukken worden voorkomen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Anderen raadplegen en betrekken 	<p>De matroos waterbouw:</p> <ul style="list-style-type: none"> stemt af welke werkzaamheden hij gaat uitvoeren waarbij hij rekening houdt met andere bemanningsleden en (weers)omstandigheden en laad- en losactiviteiten, zodat de werkzaamheden veilig uitgevoerd worden en zo min mogelijk overlast wordt veroorzaakt en meldt onveilige situaties en gemaakte milieuschade aan zijn leidinggevende, zodat deze maatregelen kan treffen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
3.2 werkproces: Ondersteunt bij werktuigkundig onderhoud en eenvoudige reparaties			
Omschrijving	De matroos waterbouw voert in opdracht van zijn leidinggevende onderhouds- en eenvoudige reparatiewerkzaamheden uit aan hoofdmotor, hulpsystemen en dekwerktuigen. Hij stelt in overleg met zijn leidinggevende hoofdmotor, hulpsystemen, en dekwerktuigen in werking, bewaakt deze tijdens het in bedrijf zijn, en stelt deze weer buiten bedrijf. Hij let op onveilige en milieugevaarlijke situaties en waarschuwt tijdig zijn leidinggevende. Hij signaleert mogelijke storingen aan deze systemen en waarschuwt tijdig zijn leidinggevende. De matroos waterbouw verricht daarnaast de benodigde handelingen voor het bunkeren (van brandstof en water) en geeft vrijgekomen afvalstoffen (zoals smeermiddelen) af. Hij administreert onderhoud, voorraden en inventaris ten behoeve van de werktuiglijke systemen.		
Gewenst resultaat	Goed functionerende voortstuwings- en mechanische systemen. Administratie van werktuigkundig onderhoud en reparaties die up-to-date is.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> administreert nauwkeurig en volledig het werktuigkundig onderhoud, de reparaties en het verbruik, teneinde de inventaris en voorraden op peil te houden. 	<ul style="list-style-type: none"> Gebruikt de Engelse taal Kennis van hoofdmotor, hulpsystemen en dekwerktuigen Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen Technieken voor werktuigkundig onderhoud en reparatie Wet- en regelgeving
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen Werken conform voorgeschreven procedures 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> gebruikt bij het werktuigkundig onderhoud persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en handelt conform de gegeven instructies, de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat het onderhoud efficiënt verloopt en ongelukken worden voorkomen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig

3.2 werkproces: Ondersteunt bij werktuigkundig onderhoud en eenvoudige reparaties

Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • overlegt met zijn leidinggevende welke werktuigkundige werkzaamheden hij gaat uitvoeren waarbij hij rekening houdt met andere bemanningsleden, (weers)omstandigheden en laad- en losactiviteiten, zodat de werkzaamheden veilig uitgevoerd worden en zo min mogelijk overlast wordt veroorzaakt, waarschuwt zijn leidinggevende bij storingen, onveilige situaties en gemaakte milieuschade, zodat deze maatregelen kan treffen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • toont technisch inzicht in de smering-, brandstof- en koelingsystemen, elektronische, pneumatische, hydraulische en mechanische systemen, en voert bedreven en accuraat onderhouds- en reparatiewerkzaamheden uit, zodat storingen worden voorkomen en/of verholpen en de levensduur van de apparatuur en motoren wordt verlengd , toont inzicht en rekent accuraat bij het bunkeren (van brandstof en water) en het afgeven van afvalstoffen, zodat de voorraden op peil zijn en afvalstoffen op de juiste wijze zijn afgevoerd.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
3.3 werkproces: Controleert persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen			
Omschrijving	De matroos waterbouw controleert in opdracht van zijn leidinggevende en conform (wettelijke) richtlijnen persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen, op functionaliteit, beschadiging, slijtage en andere onvolkomenheden. Hij meldt bevindingen aan zijn leidinggevende.		
Gewenst resultaat	De persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen functioneren optimaal en zijn geschikt voor gebruik.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen • Werken conform voorgeschreven procedures • Discipline tonen 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • voert zorgvuldig, punctueel en ordelijk volgens vaste procedures en wettelijk voorschriften de verschillende controles en inspecties uit aan de persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen, en let daarbij speciaal op de bruikbaarheid en veiligheid, zodat de persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen (weer) aan de wettelijke eisen voldoen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Technieken voor onderhoud en reparatie • Wet- en regelgeving
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • stemt af met de leidinggevende welke middelen hij gaat controleren en meldt na afloop zijn bevindingen, zodat de leidinggevende op de hoogte is en gepaste actie kan ondernemen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
3.4 werkproces: Handelt bij calamiteiten			
Omschrijving	De matroos waterbouw waarschuwt in geval van ongevallen, calamiteiten en milieuschade zijn leidinggevende en andere opvarenden en werkt mee aan de afhandeling daarvan conform het calamiteitenplan. Hij bedient de beschermings- en reddingsmiddelen, evenals de bijboot en/of vlet. Hij verleent wanneer nodig bijstand en eerste hulp. Bij te water raken kan de matroos waterbouw zichzelf zwemmend redden.		
Gewenst resultaat	Het behoud van de (veilige) situatie van het schip/werktuig, lading, mens en milieu. Verslechtering van de situatie is voorkomen en indien mogelijk is de situatie verbeterd. Letselschade aan de bemanning is voorkomen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies opvolgen Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen Werken conform voorgeschreven procedures Discipline tonen 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> werkt gedisciplineerd mee aan de afhandeling van ongevallen en calamiteiten conform de instructies en procedures in het calamiteitenplan en neemt daarbij de geldende veiligheidsvoorschriften en wettelijke richtlijnen in acht, zodat de schade wordt geminimaliseerd en verdere problemen worden voorkomen. 	<ul style="list-style-type: none"> Beschermings- en reddingsmiddelen en bijboot/vlet Calamiteitenplan Communiqueert in het Engels Eerste hulp Zwemvaardigheid
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none"> Effectief blijven presteren onder druk 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> is bij ongevallen en calamiteiten gericht op de veiligheid en continuïteit van het werk en op het verhelpen van de calamiteit/het ongeval en toont stressbestendigheid door rustig te blijven en adequaat te handelen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Proactief informeren 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> waarschuwt zijn leidinggevende en andere opvarenden in geval van ongevallen en calamiteiten en meldt gemaakte milieuschade, opdat zij snel gepaste actie kunnen ondernemen. 	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig

3.4 werkproces: Handelt bij calamiteiten

Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • toont een snelle reactietijd, uithoudingsvermogen, coördinatie en bedrevenheid bij het op praktische wijze verlenen van bijstand en eerste hulp zodat (erger) letsel wordt voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
----------------------------	--	---	--

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
3.6 werkproces: Verblijft en werkt aan boord			
Omschrijving	Tijdens diensttijd verblijft en werkt de matroos waterbouw samen met de bemanning op het schip/baggerwerktuig. Hij bouwt een goede werkrelatie op met de overige bemanningsleden. Hij draagt actief bij aan een goede leef- en werksfeer. De matroos waterbouw onderhoudt zijn lichamelijke en mentale conditie en persoonlijke hygiëne.		
Gewenst resultaat	Een prettig en productief leef- en werkklimaat op het schip/baggerwerktuig.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Interesse tonen • Verdraagzaamheid en welwillendheid tonen • Anderen steunen 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • toont interesse in en belangstelling voor andere bemanningsleden, informeert naar en praat met hen ook over zaken die eventueel niet direct met het werk te maken hebben, zodat de teamgeest wordt bevorderd. • houdt tevens rekening met (de privacy van) andere bemanningsleden, zodat het voor iedereen leefbaar is op het schip/baggerwerktuig. • steunt ook andere bemanningsleden waar nodig, stelt zich tolerant op en behandelt anderen met respect, zodat ze het leven en werken op het schip/baggerwerktuig aankunnen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Communiceert in het Engels
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none"> • Gevoelens onder controle houden • Werk en privé in evenwicht brengen • Constructief omgaan met kritiek • Grenzen stellen 	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • kent en respecteert eigen grenzen en grenzen van anderen, gaat beheerst om met eigen gevoelens, aanvaardt het krijgen van kritiek en geeft anderen constructieve kritiek, zodat de relatie met de bemanningsleden niet verstoord wordt en weet een goede balans te vinden tussen werk en privé-leven, zodat hij bijdraagt aan een prettig leef- en werkklimaat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig

3.6 werkproces: Verblijft en werkt aan boord

Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Openhartig en oprecht communiceren • Aanpassen aan de groep	De matroos waterbouw: <ul style="list-style-type: none"> • stelt zich dienstverlenend en coöperatief op, volgt instructies op en overlegt waarnodig over de uitvoering van werkzaamheden, zodat er duidelijkheid bestaat over de taakverdeling en het werk vlot en efficiënt uitgevoerd kan worden. • communiceert daarbij duidelijk en direct, praat ergernissen en problemen tijdig uit, zodat hoogoplopende conflicten worden voorkomen en het leef- en werkmilieu op het schip/baggerwerktuig niet nadelig wordt beïnvloed. • houdt daarbij rekening met de normen en waarden van de anderen op het schip/baggerwerktuig, past zich aan de groep aan, zodat een goed leef- en werkklimaat ontstaat.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
---------------------------	---	--	--

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
3.7 werkproces: Ondersteunt bij het onderhoud van de bagger- en ontziltingsinstallatie			
Omschrijving	De matroos waterbouw voert in opdracht van zijn leidinggevende en conform de richtlijnen kleine reparaties en onderhoud uit aan de baggerinstallatie op het baggerwerktuig respectievelijk het beunschip. Hij ondersteunt zijn leidinggevende en de andere bemanningsleden bij onderhoudswerkzaamheden aan de centrifugaal pompen en de leidingen/zandvoerende delen. Hij ondersteunt bij de vervanging van aan slijtage onderhevige delen en bij de uitvoering van kleine reparaties. Hij voert in opdracht van zijn leidinggevende onderhoudswerkzaamheden uit aan de laad- en losinstallatie en aan pompen en leidingen van de ontziltingsinstallatie. Hij ondersteunt bij het schoonhouden van de sleepkop/snijkop. Hij let op onveilige situaties en waarschuwt tijdig zijn leidinggevende.		
Gewenst resultaat	De baggerinstallatie verkeert en blijft in een juiste staat voor een goede en veilige werking.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Gedrevenheid en ambitie tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Taken en verantwoordelijkheden naar zich toe trekken • Geestdrift tonen 	<p>De matroos waterbouw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stelt zich leergierig op en toont betrokkenheid, doorzettingsvermogen en de wil om te leren en te groeien naar steeds meer zelfstandigheid door met de leidinggevende mee te lopen en taken snel op te pakken. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt de Engelse taal • Kennis van de bagger- en ontziltingsinstallatie • Persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen • Technieken voor onderhoud en reparatie • Wet- en regelgeving
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen • Werken conform voorgeschreven procedures 	<p>De matroos waterbouw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gebruikt bij het onderhoud van de bagger- en ontziltingsinstallatie persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en werkt conform instructies, de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (internationale) wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden, zodat het onderhoud efficiënt verloopt en ongelukken worden voorkomen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Ondersteunt bij de bedrijfsvoering op het binnenvaartschip/baggerwerktuig			
3.7 werkproces: Ondersteunt bij het onderhoud van de bagger- en ontziltingsinstallatie			
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteitsniveaus halen 	<p>De matroos waterbouw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • werkt heel precies, voorkomt fouten en levert werk van goede kwaliteit zodat de apparatuur in optimale staat is en er een veilige, optimale en economische baggerproductie wordt verkregen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren 	<p>De matroos waterbouw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stemt met de leidinggevende en de andere bemanningsleden af welke onderhoudswerkzaamheden hij gaat uitvoeren en hoe hij dat gaat doen, zodat de taakverdeling helder is en het onderhoud goed verloopt. • let daarbij op onveilige situaties en waarschuwt tijdig zijn leidinggevende , zodat deze maatregelen kan treffen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	<p>De matroos waterbouw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • toont technisch inzicht in de bagger- en ontziltingsinstallatie, en voert precies, bedreven en accuraat vervangings-, onderhouds-, reparatie- en schoonmaakwerkzaamheden uit, zodat storingen worden voorkomen en de levensduur van de apparatuur wordt verlengd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

3. Certificeerbare eenheden

In dit dossier zijn geen certificeerbare eenheden opgenomen.

Deel D: Verantwoording

1. Inleiding

De verantwoording bij het kwalificatiedossier heeft tot doel de ontwikkeling van het kwalificatiedossier toe te lichten en te verantwoorden.

Het is een verantwoording van de stappen die zijn gezet bij het opstellen van het kwalificatiedossier zodat voor derden de procesgang transparant is. Het is een toelichting op de keuzes die zijn gemaakt bij het opstellen van de kwalificaties, zodat voor gebruikers inzichtelijk is wat wel en niet in het kwalificatiedossier is opgenomen en waarom die keuzes zijn gemaakt. Het is een vooruitblik op het ontwikkelingsperspectief van de kwalificaties in het licht van de dynamiek op de arbeidsmarkt en de dynamiek in de relaties tussen opleidingsinstellingen en behoeften van het bedrijfsleven.

Het Verantwoordingsdocument is van en voor de gebruikers. De verantwoording helpt het beroepsonderwijs keuzes te maken bij de inrichting van het onderwijs, de inhoud van de beroepspraktijkvorming en de examinering. Voor het bedrijfsleven wordt inzichtelijk gemaakt wat de relatie is tussen hun 'eigen' beroepscompetentieprofiel en het uiteindelijke kwalificatiedossier. Daarbij zijn twee vertaalslagen aan de orde:

- de selectie van een, respectievelijk het verwant verklaren van meerdere beroepscompetentieprofielen
- de vertaling van vakvolwassen beroepsbeoefenaar naar beginnend beroepsbeoefenaar met inachtneming van de wettelijke beroepsvereisten

De verantwoording bestaat uit twee delen:

- Proces- en inhoudsinformatie
- Ontwikkel- en onderhoudsinformatie

In Proces- en inhoudsinformatie staat reflectie op het ontwikkelingsproces van het kwalificatiedossier centraal. Belangrijke thema's zijn wie in welke hoedanigheid betrokken is geweest bij de ontwikkeling van het kwalificatiedossier en welke onderwerpen en discussies aan de orde waren. In de Ontwikkel- en onderhoudsinformatie geven de betrokken partijen aan welke agenda voor de toekomst uit het overleg en de discussiepunten tussen alle partijen tijdens het tot stand komen van het kwalificatiedossier naar voren zijn gekomen.

2. Proces- en inhoudsinformatie

2.1 Betrokkenen

Dit kwalificatiedossier is in opdracht van het Kenniscentrum Beroepsonderwijs Bedrijfsleven van VTL ontwikkeld door het expertisecentrum van VTL in samenwerking met vertegenwoordigers van de branche en het middelbaar beroepsonderwijs.

Gedurende het ontwikkelproces zijn de leden van de Paritaire Commissie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven van VTL en de door hen aangewezen inhoudsdeskundigen en resonansgroepsleden uit het onderwijs en bedrijfsleven betrokken. Zij hebben (tussen)producten beoordeeld en becommentarieerd.

De paritaire commissie binnenvaart bestaat uit vertegenwoordigers van Vereniging van Sleep- en Duwbooteigenaren 'Rijn en IJssel', FNV bondgenoten, CNV Bedrijvenbond, Vopak Barging Europe B.V., STC – Group, Nova College, Maritieme Academie Harlingen en de Christelijke Bond van Ondernemers in de Binnenvaart.

De Vereniging van Waterbouwers in Bagger-, Kust- en Oeverwerken (VBKO) is betrokken geweest bij de ontwikkeling van de matroos waterbouw.

Op basis van de beoordelingen en opmerkingen van de paritaire commissieleden, inhoudsdeskundigen en resonansgroepsleden zijn aanbevelingen en discussiepunten geformuleerd. Deze zijn terug te vinden onder paragraaf 2.4 Discussiepunten.

2.2 Verwantschap

Voor de ontwikkeling van dit kwalificatiedossier is gebruik gemaakt van de volgende beroepscompetentieprofielen:

- matroos binnenvaart d.d. 20 januari 2004
- matroos waterbouw d.d. 27 april 2004

De bovenstaande beroepscompetentieprofielen vertonen op basis van vergelijking substantiële overlap betreffende kerntaken, competenties, verantwoordelijkheid en complexiteit. Alleen de context waarin het geheel zich afspeelt is anders. Op basis van de vergelijking is de conclusie getrokken dat de werkzaamheden voor een groot deel gelijk aan elkaar zijn en dat de beroepscompetentieprofielen gecombineerd kunnen worden in één kwalificatiedossier, met twee uitstromen.

Ter voorbereiding van het kwalificatieprofiel van 2005 heeft een gedetailleerde analyse van verschillen en overeenkomsten plaatsgevonden. Uit die analyse bleek dat het beroepscompetentieprofiel matroos binnenvaart een grote overlap vertoont met het beroepscompetentieprofiel matroos waterbouw, zowel op inhoud als op wettelijke beroepsvereisten. Daarom heeft de paritaire commissie besloten voor een gemeenschappelijk kwalificatieprofiel. Deze clustering op niveau 2 bemoeilijkt echter een clustering van de matroos binnenvaart met de Schipper binnenvaart (niveau 3) maar de paritaire commissie heeft haar voorkeur uitgesproken voor een horizontale clustering op niveau 2. Een clustering van de matroos waterbouw met de andere beroepen in de waterbouw bleek onmogelijk omdat er geen niveau 3 is.

Er is besloten om geen clustering te maken met de andere sectoren in de scheepvaart omdat die te maken hebben met een andere wetgeving wat uiteindelijk leidt tot andere competenties.

2.3 Vertaling beroepscompetentieprofielen in kwalificatiedossier

In 2005 is op basis van genoemde twee beroepscompetentieprofielen een kwalificatieprofiel tot stand gekomen in de werkgroepen binnenvaart en waterbouw. Het kwalificatiedossier matroos is van een positief advies voorzien door de paritaire commissie sectie binnenvaart d.d. 9 maart 2005 en de paritaire commissie sectie nautisch d.d. 8 maart 2005. Dit kwalificatieprofiel is afgestemd met andere kwalificatieprofielen binnen de sector Scheepvaart. In een projectteamoverleg is steeds inhoudelijk afgestemd tussen de sectoren koopvaardij, visserij, waterbouw en binnenvaart.

Afstemming met andere paritaire commissies of kenniscentra is niet van toepassing.

Het kwalificatieprofiel omvat in de kern de 5 kerntaken die grotendeels voorkomen in beide beroepscompetentieprofielen en die noodzakelijk zijn in verband met de vaarbevoegdheidseisen (binnenvaart) van de matroos en de doorstroommogelijkheden naar de vervolgoopleidingen. De kerntaak voor de uitstroombifferentiatie matroos binnenvaart betreft het verrichten van huishoudelijke taken aan boord van het binnenvaartschip. De kerntaken voor de uitstroombifferentiatie matroos waterbouw betreffen het ondersteunen bij het baggeren en het ondersteunen bij het onderhoud van de baggerinstallatie.

Er heeft een vertaling plaatsgevonden van vakvolwassen naar beginnend beroepsbeoefenaar, dit heeft niet zozeer geleid tot andere kerntaken en competenties. Wel voert de matroos diverse werkzaamheden uit na overleg met zijn leidinggevende of onder toezicht van zijn leidinggevende. Ook de kernopgave 'reguliere versus niet reguliere taken' is bij de matroos waterbouw geschrapt vanwege beginnend beroepsbeoefenaar.

De matroos moet als beginnend beroepsbeoefenaar bereid zijn om veel bij te leren. Hij voert een grote variatie aan taken uit en heeft te maken met een diversiteit aan (veranderende) wet- en regelgeving. Aanvankelijk zal de matroos veel begeleiding nodig hebben, maar gaandeweg zal hij meer zelfstandigheid en verantwoordelijkheid aankunnen. Zeker bij een kleine bemanning is dit van belang. De matroos werkt altijd onder supervisie van de leidinggevende. Behalve in extreme situaties, zoals calamiteiten. Dan krijgt de matroos veel verantwoordelijkheden en indien nodig vervangt hij de schipper.

Belangrijke discussiepunten voor de paritaire commissie zijn geweest het afstemmen van de inhoud van het kwalificatiedossier met de wettelijke vereisten die gelden voor de beroepen in de binnenvaart. In de wettelijke beroepsvereisten zijn de eisen aan de matroos vastgelegd. Voor de matroos waterbouw zou een overeenkomstige ervaringseis op (zeegaande) werkschepen in de waterbouw kunnen gelden. Deze is echter nog niet wettelijk vastgelegd.

In 2007 is op basis van het oude kwalificatieprofiel en de onderliggende beroepscompetentieprofielen voorliggende kwalificatiedossier ontwikkeld. Conform het nieuwe format en het competentiemodel KBB (powerd bij SHL).

De beroepscompetentieprofielen zijn met name gebruikt voor de beschrijving van deel B (loopbaanmogelijkheden, beroepsbeschrijvingen en trends en innovaties).

De inhoud van het oude kwalificatiedossier is zoveel mogelijk overgenomen voor de herkenbaarheid voor het bedrijfsleven en het onderwijs. Destijds is er uitgebreid gediscussieerd over de formulering van teksten; deze zijn daarom zoveel mogelijk overgenomen. Omdat er veel belang wordt gehecht aan de kernopgaven, zijn deze verwerkt in paragraaf 4.1 van deel B, de toelichtingen bij de kerntaken en in deel C bij de prestatie-indicatoren.

Het oude dossier kent 3 kernopgaven die op de volgende manieren verwerkt zijn:

- Kernopgave 1 Tijd versus veiligheid. Het besteden van aandacht aan veilig werken onder tijdsdruk en het signaleren en melden van onveilige situaties komt terug in diverse werkprocessen (bij competentie E Samenwerken en overleggen en competentie V Met druk en tegenslag omgaan).
- Kernopgave 2 Samen wonen versus samen werken is verwerkt in werkproces 3.6.
- Kernopgave 3 Zelfstandig werken versus hulp inroepen is verwerkt in paragraaf 4.1 van deel B (rol en verantwoordelijkheden).

2.4 Discussiepunten

Het kwalificatiedossier matroos is in detail besproken met inhoudsdeskundigen uit het bedrijfsleven en uit het onderwijs. Daarnaast is het ingebracht in de paritaire commissie van VTL. In de diverse bijeenkomsten zijn de volgende discussiepunten aan de orde gekomen:

Keuze van competenties

De paritaire commissie vindt het van belang dat alleen de essentiële competenties worden gekozen. Bij de keuze van de competenties is de selectie gemaakt op basis van wat noodzakelijk is. De competentie Kwaliteit leveren (S) is in een later stadium toegevoegd bij de matroos waterbouw voor werkprocessen die een kritische succesfactor zijn en waarbij het afbreukrisico groot is (wp 2.4, 2.5 en 3.7).

Gezien de kernopgaven is competentie W (Gedrevenheid en ambitie tonen) van belang voor het beroep van matroos. Deze competentie is echter niet direct te koppelen aan vakmatige handelingen. Daarom is deze competentie toegevoegd aan die werkprocessen waarbij het tonen van geestdrift het meest tot uitdrukking komt.

Kerntaken en werkprocessen

Het oude dossier is gebruikt voor het opsporen van de kerntaken en werkprocessen. De kerntaken 1 en 2 uit de oude versie zijn overgenomen en voorzien van nieuwe titels. De kerntaken 3 en 4 betreffende algemeen onderhoud en werktuigkundig onderhoud zijn samengevoegd. Kerntaak 5 'Ondersteunt bij aspecten van arbo, milieu en calamiteiten' is verwerkt in diverse werkprocessen en komt niet meer als zelfstandige kerntaak terug. Kerntaak 6 betreffende het uitvoeren van huishoudelijke taken komt niet als kerntaak, maar als werkproces terug. De kerntaken 7 en 8 voor de uitstroom matroos waterbouw komen ook niet als kerntaak, maar als werkprocessen terug.

In de meeste gevallen zijn competenties uit het oude dossier omgezet in werkprocessen voor het nieuwe dossier.

Taalniveau

De vereisten voor de beheersing van het Nederlands, het Engels en het Duits zijn overgenomen uit het oude dossier. Aan het niveau is niets gewijzigd. Voor de uitstroom matroos binnenvaart geldt Engels en Duits als verplicht. Voor de matroos waterbouw is alleen Engels verplicht.

Verbetering kwalificatiedossier naar aanleiding van klanttevredenheidsonderzoek:

In de ontwikkelagenda van 2008-2009 is het onderzoek naar klanttevredenheid van de gebruikers van de kwalificatiestructuur opgenomen. In overleg met de paritaire commissie heeft dit onderzoek plaatsgevonden in het 4e kwartaal van 2008. De resultaten daarvan zullen eventueel aangevuld met nader onderzoek worden verwerkt in een aanpassing van het dossier in 2009 en in het bijzonder het aanscherpen van de prestatie-indicatoren.

Niveau rekenen/wiskunde

Bij het vaststellen van het niveau van rekenen wiskunde is de werkgroep uitgegaan van het niveau dat benodigd is voor het functioneren in het beroep. De werkgroep heeft daarbij gebruik gemaakt van het raamwerk rekenen wiskunde van het Freudenthal Instituut, versie 0,9. De niveaus zijn gekozen op basis van de beschrijving van de subvaardigheden van de 4 kolommen. De werkgroep wil hierbij benadrukken dat de keuze voor een bepaald niveau NIET impliceert dat alle subvaardigheden per sé van toepassing zijn. Bovendien moet het niveau van rekenen wiskunde altijd worden vertaald naar de beroepspraktijk.

De niveaubepaling is conform de verwachte inschatting voor een niveau 2 opleiding, behalve voor de categorie Ruimte en vorm. Hiervoor is een hoger niveau aangegeven (X2) omdat dit voor het varen, manoeuvreren en navigeren van belang is.

Voor de matroos binnenvaart en de matroos waterbouw is hetzelfde niveau aangegeven. Op enkele gebieden voert de matroos waterbouw handelingen uit met een hogere complexiteit, maar in 't geheel genomen is het niveau voor beide beroepen gelijk.

De keuze voor niveau X2 in deelgebied Getallen/hoeveelheden, maten is gebaseerd op het voorkomen van de volgende reken/wiskundige handelingen:

- aflezen van meters en meetinstrumenten en administreren van hoeveelheden (wp 1.1, 3.1, 3.2)
- opvolgen van instructies op etikettering zoals bijvoorbeeld de mengverhouding (wp 3.1)

De keuze voor niveau X2 in deelgebied Ruimte en vorm is gebaseerd op het voorkomen van de volgende reken/wiskundige handelingen:

- bepalen hoeveel verf je nodig hebt voor het verven van onderdelen van het schip (wp 3.1)
- tekenen van de plattegrond van de machinekamer (wp 3.2)

- bepalen of je wel/niet onder een brug door kunt varen (wp 2.2)

De keuze voor niveau X2 in deelgebied Gegevensverwerking, onzekerheid is gebaseerd op het voorkomen van de volgende reken/wiskundige handelingen:

- aflezen van onderhoudsschema's en checklisten (wp 2.1, 2.2)

- gegevens noteren in het machinekamerlogboek zoals gasoliestanden (wp 3.1, 3.2)

Opmerking: de matroos waterbouw voert handelingen uit op niveau Y1 wanneer hij (aan boord van cutterzuigers) informatie uit productietabellen en andere formulieren moet combineren en interpreteren.

De keuze voor niveau X1 in deelgebied Verbanden, veranderingen is gebaseerd op het voorkomen van de volgende reken/wiskundige handelingen:

- het verband zien tussen de grootheden laadsnelheid en toestand van de lading (wp 2.1, 2.2)

Opmerking: de matroos waterbouw voert handelingen uit op niveau X2 wanneer hij (aan boord van cutterzuigers) te maken heeft met het aflezen van productietabellen en het zien van regelmaat hierin.

Aansluiting vmbo

Er vindt een regelmatige afstemming plaats met het VMBO, omdat deze partij vertegenwoordigd is in de Paritaire commissie en ook betrokken is geweest bij de ontwikkeling van het dossier. Op dit moment zijn er geen discussiepunten.

Vakkennis en vaardigheden

Besproken is op welke wijze deze beschrijving kan leiden tot handvatten voor gebruikers, zonder dat deze beschrijvingen te gedetailleerd zijn. Gekozen is de vakkennis en vaardigheden per werkproces in steekwoorden te beschrijven.

Wettelijke beroepsvereisten

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft bevestigd dat de wettelijke beroepsvereisten correct in het kwalificatiedossier zijn opgenomen.

Afstemming tussen matroos binnenvaart en matroos waterbouw

Bij de ontwikkeling van dossier matroos is eerst de uitstroom matroos binnenvaart ontwikkeld. Dit omdat er nog geen inhoudsdeskundigen beschikbaar waren voor de waterbouw. Op basis van de uitstroom matroos binnenvaart en op basis van het oude dossier is de uitstroom matroos waterbouw opgezet. Deze is pas later in het ontwikkeltraject met een inhoudsdeskundige besproken. Het verschil tussen de matroos binnenvaart en de matroos waterbouw zit vooral in de context waarbinnen de werkprocessen uitgevoerd worden. De matroos waterbouw die op een beunship vaart, vertoont grote overeenkomst met de matroos op een binnenvaartschip. De meeste werkprocessen komen daarom in beide uitstromen voor, uitgezonderd het werkproces over het verzorgen van het huishouden wat alleen voor de binnenvaart geldt. Voor de waterbouw gelden aanvullend onderstaande werkprocessen over het werken op een baggerwerktuig:

- Ondersteunt bij het ontziltingsproces
- Ondersteunt bij het baggerproces
- Vaart met de vlet
- Ondersteunt bij het onderhoud van de bagger- en ontziltingsinstallatie

Clustering dossiers binnenvaart

Naar aanleiding van het verzoek van het Coördinatiepunt in de workshop voor toets 1 en 2 om de binnenvaartdossiers te clusteren is door VTL aangegeven dat dit niet mogelijk is. De paritaire commissie heeft serieus gekeken naar dit onderwerp maar is tot de conclusie gekomen dat clustering op dit moment niet wenselijk is omdat de zorg bestaat dat dit ten koste gaat van de herkenbaarheid van de dossiers voor de achterban. Conform het advies van het Coördinatiepunt is dit onderwerp in de onderhoudsagenda opgenomen. In het najaar van 2008 heeft het Coördinatiepunt een onderzoek laten uitvoeren door EB management naar onder andere verwantschap. de resultaten van dit onderzoek worden medio januari '09 bekend gemaakt.

2.5 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop het Coördinatiepunt een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde uitstromen, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting onder deze tabel bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen	X	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving, veranderingen in competentiekeuzes en resultaatveranderingen in prestatie-indicatoren. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen in de uitwerking van deel C vallen hieronder. Bij de toelichting onder deze tabel bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

Toelichting:

De matrices voor rekenen/wiskunde zijn toegevoegd in deel B en de bijbehorende verantwoording in deel D, 2.4.

Vakkennis/vaardigheden zijn per werkproces ingevoerd in plaats van per competentie.

Er is een nieuw plaatje van de kwalificatiestructuur opgenomen in deel A.

De ontwikkelagenda is geactualiseerd. Informatie over het klanttevredenheidsonderzoek, afstemming met VMBO en clustering binnenvaartdossiers is opgenomen in deel D, 2.4.

3. Ontwikkel- en onderhoudsperspectief

In de onderstaande ontwikkelagenda is aangegeven wat in de paritaire commissie is afgesproken over:

- de termijn waarop het kwalificatiedossier opnieuw bekeken wordt;
- de items die bij het onderhoud van het kwalificatiedossier in elk geval aan de orde zullen komen;
- de wijze waarop informatie uit het kwaliteitszorgsysteem van het kenniscentrum over de tevredenheid van gebruikers van het dossier bij de onderhoudsbeurt betrokken wordt.

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Onderhoud kwalificatiedossier: - uitvoerbaarheid dossier in mbo	Ondersteunen van de werkgroep bestaande uit onder andere vertegenwoordigers van scholen die deelnemen aan een experiment. Toetsen of het dossier uitvoerbaar is.	VTL in samenwerking met scholen	Vanaf heden tot en met schooljaar 2009-2010, daarna wordt overlegd welke vorm van begeleiding verder gewenst is.
Onderhoud kwalificatiedossier: - onderzoek klanttevredenheid	Onderzoeken klanttevredenheid bij afnemers kwalificatie-structuur.	VTL in samenwerking met onderzoeksbureau	Najaar 2008 en daarna elke 2 jaar
Onderhoud kwalificatiedossier: - kwaliteitsverbetering naar aanleiding van beoordeling Coördinatiepunt en klanttevredenheidsonderzoek	Kwaliteitsverbetering van het kwalificatiedossier, gericht op grotere eenduidigheid over het geheel van alle kwalificatiedossiers, toetsbaarheid prestatie-indicatoren	VTL in samenwerking met Coördinatiepunt	In 2009
Onderhoud kwalificatiedossier: - actualiteit inhoud dossier	Beslissen wanneer het kwalificatiedossier moet worden aangepast/ vernieuwd, mede naar aanleiding van procedure actualisering BCP's.	Paritaire commissie/VTL	Wanneer noodzakelijk en uiterlijk in 2011-2012
Onderhoud kwalificatiedossier: - aansluiting op vmbo en hbo	Afstemmen met VMBO	Paritaire commissie/VTL	2009 en daarna
Onderhoud kwalificatiedossier: - clustering binnenvaartdossiers	Beslissen of en hoe de kwalificatiedossiers verder geclusterd kunnen worden.	Paritaire commissie/VTL	In 2009
Onderhoud beroepscompetentieprofielen: - aanpassen aan actualiteit - eventuele veranderingen in de structuur	Vernieuwen en legitimeren onderliggende beroepscompetentieprofielen	Sociale partners en VTL	Voorjaar 2009